

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hóra ..... 2 korona.
VIDEKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy hóra ..... 2 k. 40 f.
HÍRDETÉSEK:
 6 soroson petít sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyitólter sorra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és esanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 967.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Rézervény-
 Társaság.
 József főherczeg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, december 13.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vasároikk: Munka nélkül.**
- A képviselőház ülése.**
- A városatyák szaporítása Aradon.**
- Vörös Vidor temetése.**
- Párbaj-tilalom az osztrák-magyar hadseregben.**
- A városi tisztviselők az új polgármester előtt.**
- Ingyen kenyér!**
- A törvényhatóság kritikája az aradi színházról.**
- A szepessombati mandátum.**
- Lucia-napja.**
- Tárca: Az Anna-bál. Irta: Vertesi Arnold.**
- Rögyöny-Csarnok: A karvalyek vére. Irta: Theuriet André.**

Munka nélkül.

Arad, december 12.

(Dsk.) Munka nélkül csak azoknak nem keserű az élet, akik henyélni szeretnek, — keserű azonban azoknak, akik, nagy vagyon birtokában bár, szellemi és anyagi előrehaladásuk, polgári köztisztességük, sőt nem egyszer nemesebb ambíciók érdekében s azok által sarkallva, a köz- és magán kötelességeket a magasabb emberi hivatás szempontjából parancsolóknak tartják magukra nézve.

Mert hiszen a munka bármely tisztességes téren magasabb emberi hivatás, magasabb közkötelesség; aki nem mun-

kása valamely eszmének, valamely irányzatnak: az társadalmi, sőt hazánkban nemzeti és hazafias tekintetből is egy megvetendő nulla.

Ha valakinek alkalma, utja s módja van a köztevékenységre és ott nem cselekszi, az a társadalom hiában dédelgeti atavisztikus előítéletekből, — az a semmiségbe fog hanyatlani a munka szatrában.

Igen de, hova hanyatlik azoknak egész serege, kiknek csapatjai félelmetes módon szaporodnak a társadalmi rend ellenségeiként, akik dolgozni akarnának, de hiába kopognak a műhelyek ajtaján, hiába kínálják föl izmos erejüket bármely munkára: rideg, lesújtó válaszként csak elutasítást kapnak?!

Ez az óriási probléma a világ felforgató szocializmus édes anyja már a közelmúlt napokban kopogtatott a parlament kapuján is egy kérvény, jobban mondva nem is egy, de százazrek ajakáról fölsíró kérések alakjában.

A kérvény, melyet a képviselőház nagy jóakarattal vett tárgyalás alá, sokkal kevesebb forrongást idézett elő, mint amennyire vártak.

Ennek roppant egyszerű indoka van. A kormány mindenekelőtt tisztában van azzal, úgy, mint az egész közvélemény, hogy nem mind munkanélkül szü-

kölködők azok, akiknek nevében a kérvény beadatott, hanem nemcsakely részben munkakerülők is. Nem akarván dolgozni ezek az urak, a tömegnyomor örve és leple alatt fölzugják panaszukat azokhoz csatlakozva, akik akarnak s tudnának is dolgozni. A zavarosban akarnak halászni s a földfelosztás rájuk nézve olcsó teoriáját akarják fáradság nélkül egy csapásra megvalósítani s a szocialista tanoknak éppen ezek a munkakerülők a leghivebb igényelő apostolai.

Tagadhatlan azonban, hogy feles számmal vannak országsszerte a jóra való munkáskezdek kenyéradó munka nélkül. Elég utalni a székellyföld pangó ipari és közgazdasági viszonyaira.

Amde azt sem lehet tagadni, hogy kormányzatunk fokozott erővel mindenestre az erők és óhajtasok kölcsönös egyensúlyban tartásával, lépten-nyomon segíteni igyekezik.

Igy tömöríti a kicsi erővel rendelkezőket közös erővel működő szövetkezetekké, amott nagy s különben talán nem is olyan sürgős állami vállalkozások tömegmunkájával szolítja sorompóba a dolgozni akarókat, — amott pedig gazdagon felszerelt szakiskolákat állít fel oly célból, hogy a sokoldalú képzettséget terjessze s ez által újabb munkaforrásokat nyisson az arra valóknak.

TÁRCA

Az Anna-bál.

Irta: Vertesi Arnold.

Az asszonyok összeültek a társalgóba egy kisse pletykázni. Most Csák Andor volt a rozáson, azt mosták. Egy fiatal asszonyka, ki nagy barátságban volt tavaly Kőszeghyekkel, tüzeskedett legjobban. A férfiak mind haszontalanok. Lám, tavaly azt hitte volna az ember, hogy ez a Csák Andor halálosan szerelmes Kőszeghy Piroskába s ihol ni, az idén megint másnak udvarol! Minden szezonban más. Igazán cunyaság.

Csinos barna fiatal ember jött be a terembe s a hölgyeket köszöntve lassan átment, mintha valakit keresett volna. Az asszonyok közelebb hajoltak egymáshoz s pillantásaikkal integettek egymásnak. Lám farkast emlegetnek, kert alatt kullog.

A haragos kis menyecske nem állta meg, hogy oda ne szóljon,

— Az új ideálját keresi, Csák?

A fiatal ember mosolyogva meghajította magát:

— Nem tudom, kit ért alatta?

— Ne szenteskedjék. — vágott vissza az asszonyka. — Hat nem Barsiékat keresi?

— De igen. Megigérttem nekik, hogy elki-

sérjem a Királyforráshoz, minthogy azonban esik az eső...

— Hát azt hitte, hogy itt találja őket? Nem, nem találja itt. Hát csak siessen, siessen, mert az aranyborjú hatalmas istenség, akinek sok az imádója s Edvina válogathat közülök.

— Nem értem, nagyságos asszonyom.

— Oh, maga nagyon jól ért engem.

Az asszonyok összenéztek. Csák Andor kisse szégyenkezve állt ott előttük. Eszébe jutott, hogy tavaly ilyenkor még más leány volt itt, akit mint az árnyék kergetett. Hej bizony tavaly ilyenkor! Csak az isten őrizte, hogy bele nem ugrott a házasság jármába. Talán százszor is nyelvén forgott már a szó, hogy kimondja; de mégsem mondta ki. A fürdő-szezon elmúlt anélkül, hogy mátkapár lett volna belőlük.

Aztán elmúlt egy egész év, s a varázslat, mely megigézte, szelfoszlott, mint minden szétfoszlik, amit az idő s távolság elfúj, az ember szeme elől. Erdély messze van Budapesttől s a Koronaherceg-utcából nem láthatni be a Küllő-menti mohos fődélü udvarházba, hol egy szép leány álmódzik a vidáman, boldogan eltöltött hatheti fürdőzéséről s számíttatja magában, hogy valaki eljön e, nem jön-e?

Hajh az a valaki! Az a valaki sokszor szeretett volna odarepülni, na szárnya lett volna, de míg az ember a vasuti utazáshoz elkészül,

addig lehül a gondolat s a számító okos ember otthon marad.

Most mindez eszébe jutott Csák Andornak: az erdei séták, egy-egy gyöngéd kézzorítás, amit váltottak, egy-egy félig suttogva kiejtett szó, az Anna-bál, mikor itt táncoltak, kezét közbe fogva, szem a szemben elmerülve. Ott abban a sarokban ültek nem egy este s csak akkor vették észre, milyen későre jár az idő, mikor Kőszeghyné odaszólt:

— Gyerekek, aludni!

Szinte haragudott magára, hogy ezek az emlékek most mind rátódnak agyára. Szeretné lerázni, lerázni mind. Hja, mikor az embernek olyan szerencséje akadt! Mert ez a Barsiékkal való ismeretség ez bizony nagy szerencse olyan szegény legénynek.

A leány ugyan nem valami különös szépség, — nem vetekedhetik Kőszeghy Piroskával, de a szépség mulandó, a pénz pedig megmarad.

Persza, hogy az asszonyok nem akarják megérteni, legalább mikor másról van szó, nem saját magukról. Az asszonyok mind ellenségei lettek, azt látja. Haragos, becsmérlő pillantások szállnak feléje, — mintha kérdőre akarnák vonni: hogy mer Barsi Edvinának udvarolni?

Hát csak mer. Bolond volna, ha másnak juttatná azt a négy-ötszáz ezer koronát, amit Barsi papa összegyűjtött, mikor még Barsch Jö-

nem fogadja azt el, mert meghiusítja és megcsorbitja az önkormányzatot.

Elnök a vitát bezárja. A képviselőház többsége általában elfogadta a javaslatot.

A karácsonyi szünet.

Székely Kálmán miniszterelnök javasolja, hogy a megyei tisztújításokra való tekintettel, a mely már hétfőn kezdődik és a gör. kel. ünnepek miatt a ház holtnapjától kezdve január 16-áig ne tartson ülést. A pénzügyi bizottság ellenben folytassa január elején működését.

A javaslatot egyhangulag elfogadták.

Kovács Pál néppárti és Rakovszky István a nyitrai megyei állítólag közigazgatási visszaélések tárgyában interpellálják a — miniszterelnököt.

Székely Kálmán kijelenti, hogy semmiféle erőszakoskodást nem tűr s bár Rakovszky nem hozott föl konkrét adatokat, a vizsgálatot mégis meg fogja indítani.

Rakovszky válasza és Székely Kálmán válasza után az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

Svájc a burokért.

Bern, december 12. A berni kanton nagy-tanácsa egyhangu határozatával azt a javaslatot terjesztette a szövetség-tanács elé, hogy keressék meg az összes államokat az iránt, hogy a délafrikai koncentrált-táborban zárt bur asszonyok és gyermekek érdekében közös lépések tétessenek. A javaslat a napokban kerül tárgyalásra.

A bur háboru.

Glasgow, december 12. Brodrick hadügyminiszter ma itt beszédet mondott, a melyben azt hangoztatta, hogy a háboru költségei az utolsó két hónapban jelentősen csökkentek és hogy a Randvidék ipartelepét most már nagyobb terjedelemben lehet üzembe állítani. Hetenként 400 menekülő tér vissza, holott azelőtt kéthetenként csak kétszázan tértek vissza tüzelyükhöz.

Fryheid, december 12. Hír szerint Botha nagy csapattal a vryheidi kerület északkeleti részében áll.

A városatyák szaporítása Aradon.

(Vita a közgyűlésen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 12.

A ma délutáni közgyűlés arénáján végre megfordult az az indítvány, melyet Avarffy Ferenc bizottsági tag nyújtott a városatyák szaporítása tárgyában. Sok vita előzte meg már Szegeden is Polcner Jenő szegedi országgyűlési képviselő hasonló indítványát. Szegeden ez az indítvány meglehetősen ferde helyzetet teremtett. A miniszter leiratát a törvényhatóság többsége nem vette tudomásul, a szaporítás ellen nyilatkozott s a választás megejtését határozta el a régi alapon. A közgyűlésnek eme határozata ellen Polcner táviratilag felebbezett, mint azt már megirtuk.

Szóval Szegeden a városatyák szaporításának ügye meglehetősen hullámokat vert fel.

Nálunk Aradon sokkal simábban és egyszerűbben ment. Hogy ez így történt, abban nem kis érdeme van az új polgármesternek, aki a készülöben levő vitaáradatot egy találó, rövid kijelentéssel beszüntette.

A tanács Avarffy indítványát ugyanis a jogügyi bizottsághoz kérte áttenni tanulmányozás végett. Avarffy avval replikázott, hogy egy fennálló törvény egyszerű végrehajtásáról van szó, a melyet szükségtelen a jogügyi bizottság elé vinni.

Erre természetesen voltak ellenvélemények, míg végre Institoris polgármester kijelentette, hogy a tanács utalja az indítványt a jogügyi bizottság elé, hogy vitassák meg, elfogadható-e egyáltalában az indítvány, a mikor nálunk már megtartattak a választások. Szegeden időszerű volt az indítvány, miután a város a választások előtt áll. De azonkívül a kerületek új beosztása is nehézségekbe ütköznék, mert a statisztikai adatok még nem érkeztek le a központból. A beosztást pedig csak ezek alapján lehetne megcsinálni.

A polgármester eme kijelentése után egyhangulag elfogadták a tanács indítványát.

Erdekes volt, hogy Institoris Kálmán a polgármesteri állásra való rátermettsége menyire feltűnt. Felvilágosításai, fejtegetései oly

precizek, világosak voltak, hogy még Steiner Jakab is megértette.

A gyűlésről a következő részletes tudósítás szól:

Urbán Iván főispán délutáni 4 órakor nyitotta meg a folytatólagos közgyűlést. Nehány jelentéktelen ügy elintézése után Avarffy indítványa került tárgyalásra. Az indítványt azt javasolja, hogy Aradnak törvény szerint 52,000 lakos után 208-ra kell a bizottsági tagok számát kiegészíteni.

A tanács azt terjeszti elő, hogy az indítványt adják ki a jogügyi bizottságnak.

Avarffy Ferenc a kérdést már elég érettnek tartja, hogy már most tárgyalhassák. Nem szerződésről van szó, hanem egy törvényvégrehajtásról.

Steiner Jakab elfogadja a tanács javaslatát. Együttal azonban időszerűnek tartja, hogy Arad város a megnövekedett lakossághoz képest ezentul két országgyűlési képviselőt is válasszon.

Az elnök főispán figyelmezteti Steinert, hogy maradjon a tárgynál, mert az utóbbi napokon messze elvezetne.

— De hisz össze akarom kapcsolni, — fakadt ki Steiner.

Majd azt indítványozza, hogy irjanak föl a törvényhozáshoz két országgyűlési képviselőért.

Müller Károly konstatálja, hogy Avarffy indítványát, mint azt a szegedi eset mutatja, a miniszter is akceptálta. A szegediek azonban nem akarták végrehajtani. Am ez az ő dolguk. Az ő felfogása szerint a dolgot meg kellene fordítani. Bizzák meg a tanácsot az új választókerületek kidolgozásával és a szaporulatnak számokban való megállapításával. Azután mehet az indítvány a jogügyi bizottsághoz, mert ugyanis odakerül, onnan pedig a miniszterhez.

Institoris Kálmán polgármester kijelenti, hogy a tanács azért szeretné a jogügyi bizottság elé utalni, hogy az döntsön abban a kérdésben, vajjon elfogadható-e egyáltalában az indítvány, miután nálunk másképp áll a dolog, mint Szegeden. Mi már túl vagyunk a választáson, Szegeden pedig azok küszöbén állnak. Arról van tehát csak szó, hogy 6 év alatt szaporítsuk-e a bizottsági tagokat, vagy nem. Különben sem könnyű és egyszerű dolog a választókerületek megváltoztatása, mert a statisztikai adatok még be sem jöttek a központból.

Avarffy szerint azért kellene a szaporítást már most kimondani, mert éppen most állunk azon a ponton, hogy az új törvényhatóság megalakul. A választást ebben az évben csak azért nem lehet megtartani, mert rövid az idő, és így csak jövő év novemberében lehetne megtartani.

Nemes Zsiga dr. hivatkozik a szegedi esetre,

rog valami s lázasan lüktet a vér ereiben, de nem mozdul.

Egy darab ideig küzd magával. Ugy érzi, hogy oda kellene menni köszönteni Kőszeghyékét, legalább udvariasságból beszélni, táncolni egy kicsit Piroskával; de nem mer. Ulyan érzés szorongatja szívét, mintha valami meredek szélén állna.

Barsi Edvina odafordult hozzá:

— Mi lelte magát, hogy úgy elnémult?

Csák Andor hebegett valamit. A leány föl-huzta sovány válacskáit s csipősen szólt:

— Nagylelkű leszek. Fölmentem magát mára az én szolgálatom alá!

— De ha én örökre szolgálátába akarok szegődni.

Edvina kacérkodva tekintett rá:

— Igazán? Vigyázzon, hátha szaván találnám fogni?

— Fogjon szavamom. Nincs forróbb kívánságom.

Az elkényeztetett kis penészvirág nem felelt rá, csak fejét bölintgatta, ami lehetett igen is, nem is.

A büszke, szép Kőszeghy Piroška azalatt hevesen megragadta édesanyja karját:

— Menjünk innen anyám.

Anyja aggódva tekintett rá:

— De hiszen te akartad, Piroška.

— Akartam, akartam, de most már haza akarok menni — suttozta a leány lázasan

A következő percben azonban megváltoztatta szándékát:

— Igazad van, anyám, hiszen mulato jöttem.

És mulatott. Reggelig táncolt, lázas tüz-zel, pihenés nélkül, szilaj kedvvel. A férfiak egymás kezéből ragadták ki. A nők gyönyörködve nézték. Csak Csák Andor gunnyasztott alig palástolható rossz kedvvel Barsiék mellett, ahonnan egy tapodtat sem mozdult.

— Maga gyáva, — vetette oda neki a kis menyecske távozás közben.

És Csák Andor maga is úgy érezte, mint-ha nagyon, nagyon gyáván viselte volna magát és nagyon, — nagyon nyomorult ember volna.

Kőszeghy Piroskát zenészóval kísértte a fiatalság egészen lakásáig. Ott szétozotta köztük virágait s mint valami királyné bucsuzott el tőlük.

Azt már senki sem halotta, mikor oda bent lerokadt egy székre:

— Meghalok, édes anyám, meghalok!

S délután már elutaztak.

Az egész fürdői közönség ámult-bámult. De Csák Andor megkönnyebbülve sóhajtott föl.

Egy héttel később kint ültek a Barsiék erkélyén s Csák Andor és Edvina beszélgettek, míg Barsiné az imént érkezett hirlapokat olvasgatta. Egyszerre nagykomolyan fejét csó-

válja s oda nyújtja a lapot a fiataloknak, az ujjával is oda békve, hogy hol olvassák.

Egy szép leány öngyilkosságáról volt ott szó.

— Nézzs csak, — szólt Edvina Csák Andorhoz, — hisz ez a maga ismerőse volt. Tudja, az aki az Anna-bálon is itt volt.

Csák Andor némán, sápadtan ült ott s nem felelt semmit. Edvina tovább futott az ujdonságokon, aztán letette a lapot:

— Megyünk tenniszezni? — kérdezte könyvedén.

A fiatal ember fölállt — s karját nyújtotta:

— Hogyne?

Játszó társaik már lent várták. Elkezdték a lapdát ütni. Egyszerre félbe hagyta a játékot Csák Andor, földhöz vágta a lapdaütőt s két kezével összeszorította homlokát.

— Mi lelte? — szólította meg bámulva Edvina.

— Csak a hitványaságom jutott eszembe, — felelt a fiatal ember keserűen. — Isten áldja meg, Edvina.

— Hát hova megy?

— Tudom is én. Csak innen el. Nem tudok tovább hazudni, ámbár most már mind-egy volna. Így is, úgy is, egyformán nyomorult vagyok.

a hol szintén jogászberekek beszéltek a szaporítás ellen. Egész helyesnek tartja, hogy az indítvány a jogügyi bizottságnak adassék ki, ott vitassák meg, helyes-e az indítvány vagy nem. Különbben is nemsokára meg lesz a miniszter második döntése, mert a szegedi közgyűlés elvető határozatát tudvalevőleg megfellebbezték.

A közgyűlés aztán elfogadta a tanács indítványát.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Nevezetes kastély, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Svihákok, operetta. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Este: Svihákok, operetta. (Páratlan bérlet.)

* **Szozer Ilona Aradon.** *Szozer Ilonkát* a Magyar Színház primadonnáját *Lesekay András* négy vendégszerepekre szerződtette aradi színháza számára. Aradon a jövő héten játszik a művésznő; azután Pozsonyba, Győrre és Temesvárra megy. Szozer Ilonka, mióta háttal fordított a „Magyar Színház”-nak, a vidéken arat nagy sikereket s eddigelé *Kassán*, *Debreczenben* és *Pécsett* volt igaz, lelkes ünneplésben része. Tegnap a „Gésák” *Mimóza* szerepét énekelte a pécsi Nemzeti színházban és — mint tudósítónk írja — a zsúfolt házat valóságos eksztázisba hozta nagy énekművésze, s kedves, temperamentumos játéka. Az előadást, sajnos, egy kínos incidens zavarta meg. A harmadik felvonás briliánsul elénekelt kacagó dala után ugyanis Szozer Ilonka hirtelen elhagyta a színpadot s a kulisszák közé érve, eszméletlenül terült el a földön. Az előadást azután nélküle fejezték be; ma már azonban teljesen jól érezte magát a művésznő és ismét zsúfolt ház előtt is játszott az „Ikrek” kettős szerepét.

* **Yvette Guilbert**, mint ironó. A világhírű párisi énekesnő nem elégedett meg eddigi sikereivel, hanem ironói babérokra vágyik. *La Vedette* címen érdekes regényt ír a daloskavéházak világából, amelyet kitünően ismerhet. Egy francia újság annyit árul el a regény tartalmából, hogy az énekes és az énekesnő egymásba szeretnek; nagy sikerrel járják be Páris mulatóhelyeit s végül a legnagyobb nyomorba jutnak és az asszony gyermekével együtt egy külvárosi lebuji billiárd-asztalán meghal. Szomorú és érzékeny téma-azokhoz a pajzán dalokhoz képest, melyekkel a művésznő közönségét mulattatni szokta.

* **A sztrájkoló muzikusok.** Említettük a budapesti Opera karénekeseinek helyzetük javítására indított mozgalmát. Az énekesek kitaratóan küzdenek a fizetésemelésért s a napokban már sztrájkjal is fenyegették az Operát. Ma, mint tudósítónk jelenti, az Opera zenekara is mozgolódni kezdett. A zenekar tagjai már régebben kérelmezték a miniszteriumnál fizetéssők javítását. A muzikusok ma kijelentették *Mader Raoul* helyettes-igazgatónak, hogy ha a miniszterium e hó 20-áig nem válaszol kérvényükre, január elsején valamennyien megválnak az Operától.

* **A svihákok operettje**, melynek zenéjét *Zichner Irta* és szövegét magyarra *Feld Aurél* és *Mérái Adolf* fordította, szombaton hosszú, gondos előkészítés után mutatja be a színtársulat. Az előjátékból és két felvonásból álló operet két főszerepét *Blitz Fritzet* és a feleségét *Rubos Arpad* és *Felző Rózsi* játszik. A táncosnő szép énekszerepe *Mányai Arankának* jutott, míg a két snájdig főhadnagy — akiknek szerepében *Margó Zelma* és *Déry Margit* olyan szenzációs megjelenésűek voltak — *Haidt Margit* és *Komlósy Ilonka* lesz. *Vidor Laura*, *Polgár Sándor*, *Girét Károly*, *Nemes Sándor* játszanak még jelentős szerepeket. A második felvonásban tréfás polkát táncolnak *Billik Emma* és *Bittera Erzsébet*. Ugyan itt járja el az andalgót a nyolc kis táncos, a kiket ebben a darabban szerepeltet *Rubos rendező*. A *svihákok* kétszer

egymásután kerülnek színre, szombaton páros vasárnap páratlan bérletben. Az első előadásra jegyek már válthatók a pénztárnál.

* **Színházi ügyek a közgyűlésen.** A város mai közgyűlésén egész csomó színházi ügy szerepelt. A színházi vitáról külön cikkben számolunk be. A többi színházi dolgok között legfontosabb volt az aradi színháznak új elnevezése. *Zilahi Gyula* kérelme folytán a közgyűlés elhatározta, hogy a belügyminiszterhez felír az „*Aradvárosi Nemzeti Színház*” elnevezés engedélyezése iránt. — Tudomásul vették a színügyi bizottság jelentése folytán, hogy a színház bérletére a város Zilabival kötötte meg a szerződést és egyuttal hozzájárult a törvényhatóság ahhoz, hogy az új igazgató már *március 25-én* átvegye az aradi színház vezetését.

* **Schratt asszony felolvasása.** A bécsi előkelőség tegnap jótékonyági estélyt rendezett, a melyen *Schratt Katalin* mint felolvasónő működött közre. Buschnak „*Max és Moricz*” című humoreszkjét olvasta fel. Az estély végén egy monologot adott elő. A művésznőt a megjelentek élénk óvációban részesítették.

— **Rákosi és Guthi új bohózata.** A Vigszínház igazgatósága új eredeti bohózatot fogadott el *Guthi Soma* és *Rákosi Viktor*tól. A darab, melynek címe *A két Bodollai*, nemsokára már színre is kerül.

* **Stuart Mária Triesztben.** Schiller nagy hatású drámája tegnap került először olasz nyelven színre. Az előadásra oly nagy néptömeg igyekezett, hogy rendőröknek kellett közbe lépni a tolongás következtében származható szerencsétlenségek megállítására.

* **Földessy Arnold** gondokaművész folyó hó 29-én tartja a Fehér Kereszt nagytérnyében hangversenyét és ekkor ismét alkalma nyílik az aradi zenekedvelő közönségnek Földessyben oly művészi egyéniséget meghallgatni, ki dacára fiatal korának méltán sorozható a legkíméletesebb művészi speciálitások közzé. Mesés technikával kezelte hangszereit Földessy, úgy, hogy a közönség ámulva hallgatja a fiatal művész bosszorkánysággal határos játékát. Jegyek iránt intézkedhetni lehet *Révész Nándor* könyvkereskedésében.

Vörös Vidor temetése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 12.

Óriási részvétellel ment végbe ma délután két órakor Vörös Vidor nyug. megyei főügyész temetése. A Wesselényi-utcai Szalay-féle ház udvara zsúfolásig tele volt, mikor a koporsót beszentelték. Innen indult meg a végtelen hosszú menet a Wesselényi-utcán végig az új temetőhöz.

A temetésre hazajöttek a gyászoló család tagjai, köztük Vörös László államtitkár is

A vármegye tisztikara, a mely *Dálnoki-Nagy Lajos* alispán vezetése alatt teljes számban megjelent, külön gyászjelentést is adott ki, amely így szól:

Aradvármegye tisztviselői kara mély fájdalommal tudatja, hogy Vörös Vidor, Aradvármegye tisztí főügyésze folyó évi december hó 10-jén, hosszas betegség után jobblétre szenderült. A halott hült teteme folyó hó 12-én délután 2 órakor fog a Wesselényi-utca 53. sz. a. beszenteltetni s onnan örök nyugalomra kísértetni. Aldás emlékére!

Testületileg jelent meg az A. Cs. E. V. is, melynek egész tisztviselői kara kivonult *Révész Adolf* főfelügyelő vezetése alatt, továbbá az aradi honvéd tisztikar, élén *Hadffy Imre* al-ezredessel.

A gazdag ornamentikájú nikkell-koporsó után megrakodtan haladt a koszorus kocsi, melyen a következő feliratu koszoruk voltak:

Szeretett kedves Vidoromnak — bánatos Arankád. Szeretett fiamnak — bánatos Anyád. Felejthetetlen Vidorunknak — László és Gizella. Drága jó bátyámnak és sógornak — Hindor Irma és gyermekei. Szeretett Vidorunknak — Sallárd és Paula. Szeretett jó bátyámuak és sógornak — Tibor és Hermin. Szeretett jó sógoromnak — Etelka. Felejthetetlen szeretett öcsémnek — Varjassy Gyula és Julia. Felejthetetlen Vidorunknak — a Jáki Tóth-csa-

lad. Szeretettök jeltől — Gaál Jenő és Lonke. Szeretett jó Vidorunknak — Réger Gizella és gyermekei. Felejthetetlen kedves Vidoromnak — Varjassy Mária, Ilona és Dezső. Szeretett keresztatyámnak — Kosztolányi Margit. Szeretett Vidorunknak — Kosztolányi Béla, Mariska és Zoltán. Szeretett rokonának — a Ziko-család. Szeretett Vidor bátyámnak — Török Gábor. Szeretettel — a Hambeck-család. Felejthetetlen jó Vidoromnak — a Geszler-család. A jó rokonoknak — a Bittermann-család. Vidor barátomnak — Müller Károly. Őszinte részvétellel — br. Bánhidny Antal. — Kegyelettel — Az aradi-csanádi vasutak igazgatósága és tisztikara. Vörös Vidoromnak — Arad vármegye tisztikara. Erdemes tagjának kegyelete jelölül — az ügyvédi kamara. Tisztelete jelölül — Popi János. Tisztelete jelölül — dr. Ludig István. Tisztelete jelölül — Merfy József és neje Katalin.

A temetésen megjelentek:

Urbán Iván főispán, Institoris Kálmán polgármester, Salacz Gyula kir. tan. orsz. képviselő, br. Bánhidny Antal orsz. képviselő, Ottirubay Károly törvényszéki elnök, Fábrián Lajos kir. ítélőtáblai bíró, Boros Vida, Dálnoki-Nagy Lajos, Varjassy Arpad kir. tan., Sallot Domokos főkapitány, Révész Adolf, Purgly János, Vásárhelyi János, Szalay Antal, Boros Iván, Urbányi Béla, Reicher Ferencz, Reicher Károly, Kádas Kálmán, Institoris István dr., Müller Károly, Tötössy Géza dr., Péterfi Antal, Kristyórány János, Dániel Kálmán, Tadeschi Viktor, Kádbó János dr., Pekár Károly, Márk Károly, Fetter Géza, Heinrich Sándor, Issekutz Károly dr., Filperger György, Sorbán János, ifj. Nachtnebel Odön, Nachtnebel Gyula, Issekutz László dr., Opre Péter, Köpf János dr., Szathmáry Gyula, Balázs István főszámvevő, Valkányi Rezső dr., Benda János, Green Nándor, Fixek István, Hendrey Pál, Schill József, Abrai Lajos, Kocsis Lajos, Nesnera Aladár, Kovács Jakab, Robitsek Ágost dr., Parecz Béla dr., Keller Izso, E. Illés László, Gyulányi Rezső.

Párbaj-tilalom

az osztrák-magyar hadseregben.

(Egy titkos rendeletről.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 12

Bécsből az éjjeli órákban azt a szenzációs hírt telegrafálják, hogy az osztrák-magyar hadsereg összes katonai parancsnokságai titkos rendeletet kaptak, mely a katonatisztek párbajozását szigorúan megszorítja.

A rendelet szerint hadseregünk tisztjei között a jövőben semmiféle becsületbeli ügyből kifolyólag nem szabad többé provokálásnak történnie. Ha olyan ügy merül föl, a mely kihívást involvál, először is az ezredparancsnokságnak jelentést kell tenni az esetről, a ki pedig ezt megelőzőleg provokálná ellenfelét, azt szigorú büntetéssel sújtják.

Az ezredparancsnokság pedig, midőn ilyen ügyben jelentést kap, vizsgálatot indít és döntő határozattal értesíti a feleket a végzésről, melyben megállapítja az elégtételadás módjait. Amennyiben pedig a tisztikar tagjai között súlyosabb differenciák, például tettelegesség fordul elő, akkor a bántalmazó ellen bírósági vizsgálatot indíthatnak.

A mily szenzációs meglepetést, épen akkora örömet és megnyugvást fog okozni ez az észszerű rendelet, mely a párbajt ott támadja meg, a hol az legjobban virágzik: az osztrák-magyar hadseregben. Számos kinövésel között, mely a hadsereget Európa legközepkoriasabb katonaságává teszi, ez a szokás legnagyobbak közé tartozik s tagadhatatlan, hogy a magyar polgári osztályra, mely az össze-

népek között a legtöbb párbajt vivja, szelidítőleg fog hatni ez a rendelet.

Magát az intézkedést nem annyira időszerűnek, mint inkább elkésztnek mondhatjuk. Hiszen a német hadsereg, melyet a világ mintaszerűnek ismer el, már is el van tiltva a párviadaltól s csak a napokban közöltünk adatokat arra nézve, hogy Vilmos császár mily szigorúan hajtja végre a párbajtilalomra vonatkozó rendeletét. Maga ez a körülmény is kiáltó hangon figyelmeztet arra, hogy a párbaj és a lovagiasság egymástól igen távol álló fogalmak és sem a hadsereg, sem a polgárság lovagiasságát a párbajmánia nem teszi.

De bizonyára élénk figyelmeztetés gyanánt hatott az intéző körökre az az erős párbajellenes mozgalom, mely legutóbb a Vázsonyi-afférből kifolyólag Magyarországon s még nagyobb mértékben Bécs előkelő köreiből megindult.

Az osztrák-magyar hadsereg párbajtilalma nagy lökést fog adni a polgárság ilyen irányú mozgalmainak s végre valahára érvényre lehet juttatni a huszadik századhoz méltó civilizált fölfogást, mely a párbajt, mint elavult s a művelt társadalomhoz nem illő intézményt nem fogadja el.

MULATSÁGOK.

(=) Mulatság az ingyen kenyér javára. Az Aradi és Csanádi egyesült vasúti főműhelyének munkásai igazán pártolnak a méltóság rendezésén fáradoznak, Sylvester-estélyt rendeznek, kedélyeset vigat, december 31-én, de a mulatság mellett nem felejtkeznek szükkölődő, inségből szenvedő, éhező embertársaikról. A mulatság 75 százalékát odanyújtják a hivatott kezekbe, hogy vegyenek rajta kenyeret és szárítsák föl legalább pillanatokig az éhezők szemeiről, a gyötrelmes könyveket. A mulatság, melyet mint említettük, igen szépek igerkeznek és ha az emberbarátok szintén pártolják, a tiszta jövedelem is megsaporodik s így annál több jut a szegényeknek. A Sylvester-estély programjába fel van véve monológ, tréfás dalszám, szavalat, humoros előadások, tomboló játékok, világ posta és hintő az első mulató év haldoklása, melynek hantján érked az új év. Utána megszólal a hegedű és járja a tánc reggelig. A belépti-díjak ára a következő: előre váltott személy-jegy 30 fillér, család-jegy 2 korona, az esti pénztárnál, személy-jegy 1 korona, család-jegy 2.40 korona, a jegyek előre válthatók: Kisvárdy C. és Táisa, Pich Ernő és Keppich Zsigmond úr üzleteiben és a rendezőbizottsági tagoknál.

(=) Az első álarcosbál. Az aradi régi idők, a mikor álarc alatt, fekete dominóban, vagy tarka lovagruhában a féktelen jókedv névén hadat izenve az ettiketnek oly istenien tudunk mulatni, vissza akarja idézni a jövő farsang megnyitójául az aradi könyvnyomdászok vállalkozó, lelkes csoportja. Nem az első oly vállalkozás ez s a három év előtti farsangon tartott álarcosbálok a sikere még oly emlékeztet, hogy a mostaninak, a melyet január 6-án a Fehér Kereszt szálló nagytermében tartanak meg, hangulatot csináljon a közönség körében. Az ötletek után kutató, fáradhatatlan rendezőség egész csomó érdekességgel, kacagató élőképekkel, némajátékokkal, fantasztikus felvonulásokkal tarkítja az álarcos est műsorát. Egész sereg terv van már, de ezekből csak a jövő hét során szedik ki a legjobbakat s akkor lépnek a nyilvánosság elé vele. Ősi szokás szerint, diszes, értékes jutalomban részesítik a legszebb, a legutóbb s legszellemesebb férfi és női-álarcost. A mulatság sikere érdekében az aradi könyvnyomdászok szakegyesülete bizottsági elnök: Joanovits Tivadár, alelnök: Stöcklein Jakab, pénztárnok: Dobos János, jegyző: Mészáros Miklós, ellenőrök: Knizse Imre, Bóka Ferenc, Puskel János, Kosara Sándor, Avarffy József és Szőke Sándor; tagok: Gruber

Imre, Barnafi István, Schnee Adolf, Grünvald Béla és Nagy István.

(=) Uj divat. Moszkvában egy hálón érdekes ujtással állott elő három dús gazdag hölgy. Ruhájuk eltérőleg az eddigi sablontól egy aquarell festmény volt. A ruha maga fehér selyem s ezen voltak különböző kézi festmények. Az új divat ugyan nagyon izléstelen, de hogy drága, az tagadhatatlan.

(=) Felülfizetések. A waggongyári munkások javára a hó 7-én rendezett muatságon a közölt névsoron kívül felülfizettek még Neuman Dánielné 10, Vásárhelyi Béla 20, a kerületi betegsegélyző pénztár 50, Tenner Lajos 5, Berger N. 4, Nachnebel Ödön 10, Rétfalvi Gyula 4, Lázár Gyula 4, Maresch Gyula 10 koronát. A tiszta jövedelem tehát 1223 kor. 12 fillér.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, december 12.

Két hét sem választ el már a karácsonyi ünnepektől. S a nap elé, melyet a szeretet ünnepeként nevezünk, a Megváltó születésnapja elé félelemmel tekintenek a nyomorgók százai, ezrei.

Benne vagyunk a tél derekában. Hideg, komor és sötét idők járnak a szegény emberekre, akik munka és kereset nélkül lézengenek. A fővárosból nap-nap után zavargások hírére vesszük. Idelelni minálunk csöndesen, néma türelemmel viselik a sors csapásait, de társadalmunk nem várhatja az inség jajkiáltását. Egy kevés jóakarattal elháríthatjuk a nyomort és a város szerencsétlenségét nem panasszal, hanem hálaadással fogadják a szeretet ünnepeit.

Tegye meg mindenki, amit a humanizmus törvénye kíván, járuljon mindenki tehetsége szerint a szegényeknek kenyéréhez.

Az aradi villamossági részvénytársaság 50 koronával járult az ingyen kenyérre gyűjtött összeghez, a társaság hivatalnokai még külön 8 koronát küldtek. *Institoris István dr.* és *Goldschmidt Sándor* 20—20 koronát, *Vajda István dr.*, *Vajda Lajos* és *N. N.* 10—10 koronát áldoztak a jótékony célra.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
<i>As aradi villamossági részvénytársaság</i>	50.—
<i>Institoris István dr.</i>	20.—
<i>Goldschmidt Sándor</i>	20.—
<i>Vajda István dr.</i>	10.—
<i>Vajda Lajos</i>	10.—
<i>N. N.</i>	10.—
<i>A villamossági részvénytársaság hivatalnokai</i>	8.—
<i>N. N.</i>	4.—
Mai gyűjtésünk eredménye ...	132 —
Hozzáadva a kedden kimutatott 1617 30	
Eddigi összes gyűjtésünk ...	1649 30

Az adományokat a *kiadóhivatal* címére kérjük küldeni.

Gyűjtőivel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

TANUGY.

(=) Megjutalmazott tanító *Bucsi Mihály seprősi* tanító a faiskola kezelés és gyümölcs-fatenyésztésre való oktatás által szerzett érdemeinek elismerése fejében az e célra kitűzött pályázatok révén megnyerte a 400 koronás második díjat.

A városi tisztviselők az új polgármester előtt.

(*Institoris Kálmán üdvözlése.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 12

Institoris Kálmán, Aradváros népszerű új polgármesterét a város tisztviselői ma délelőtt üdvözlötték új állásában. Az emeleti tanácssteremben gyűltek össze délelőtt fél 12 órakor a tisztviselők teljes számban, hogy elsőként legyenek azok között, akik új hivatalfőnöküket állásában üdvözlöjék.

A kollegiális érzés és a nemes vetélkedés szép példája nyilatkozott meg a mai tisztelgésen azáltal, hogy *Institoris Kálmán* a tisztviselők nevében *Varjassy Lajos* tanácsos üdvözölte.

Mikor *Institoris* a terembe belépett, az ott már összegyűlt tisztviselők szívből jövő, lelkes éljenzéssel fogadták. Majd előlépett *Varjassy Lajos* s őszinte szavakban a következő szép beszéddel üdvözölte a polgármestert:

Tekintetes polgármester ur!

Tegnap volt alkalmunk olvasni beszédedet, a melyet huszonöt év előtt *Salacz Gyulához*, az akkor megválasztott polgármesterhez intéztél. Így szóltál huszonöt év előtt: „szent a meggyőződés a tisztviselői kar kebelében az iránt, hogy azon homály, mely alaposan vagy alaptalanul egy idő óta a tisztviselői karra borult, polgármester ur vezetés alatt, mint a pára szétfoszland”.

Ma nem azt mondanád, hanem kétségtelenül így szólanál: „szent a meggyőződés a tisztviselői kar kebelében az iránt, hogy ama közbecsülés, a mely a tisztviselő kar környezeti, bölcs vezetés mellett továbbra is változatlanul megmarad”.

Igen, mi is ezt fejezzük ki most előtted, mert tudjuk, hogy ha fényes érényekkel a tisztviselő kar becsületes működése párosul, más eredmény nem lehet.

Midőn a polgármesteri szék elfoglalása alkalmával mély tisztelettel üdvözlünk, kérjük a mindenhatótól, hogy kegyelmének fényével világítsa meg utadat, erősítse meg akaratodat, hogy működésed eredményekhez, az eredmények pedig Arad felvirágzásához vezessenek.

Végre, midőn kijelentjük, hogy lelkünk egész erejével és szívünk egész melegével sorakozunk hozzád, kérünk, hogy eme kijelentésünket fogadd megnyugvással, fogadd bizalommal és hogy jóakarattal bennünket kitüntetni méltóztatással.

A tisztviselők zugó, harsány éljenzéssel tolmácsolták érzelmeiket az új polgármester irányában. Percenkig zugott az éljen és a taps, melynek megszűntével *Institoris Kálmán* mondta el szívből jövő hangon az alábbi beszédet:

Tisztelt tisztviselőtársaim! Kedves barátaim!

Mély rokonszenvvel, szeretettel és őszinte vonzalommal viseltetem önök iránt, nem szükséges bővebben ecsetelnem, azt önök jól ismerik.

A régi viszony megváltozott, most önöknek nem egyszerű katársuk vagyok, hanem veze őjük és főnökük lettem.

Megmondom mit várok önöktől.

Elsősorban jóságos, és előzékeny bánásmódot a felekkel szemben, miután a törvények szerint gazdag és szegény között nincs különbség és semmi gyűlöltebbé nem teszi a hatóságot a közönség előtt, mint a durva bánásmód. Másodsorban kívánom önöktől, hogy hivatalos esküjökhez kívánom becsülettel és a követeleség érzetével intézzék a reájuk bízott ügyeket.

Mert a mily igaz és őszinte barátja vagyok a tisztviselőtársaimnak, ugy nem fogok elnézni semmit ami a tisztviselői becsület és hűségesekezeléssel ellentétben lenne.

Polgármesteri állásomban azt óhajtom, hogy mindenki bizalommal forduljon hozzám, és az oly ügyekben melyek az előirt fórumok elé nem tartoznak, ne egyoldalulag intézkedjenek, hanem a tanácsomat kikérjék.

A tisztviselői becsületet elsősorban kívánom, de viszont meglehetnek győződve arról, hogy szorgalmukat és munkájukat senki sem fogja nálamnál jobban méltányolni.

Aradváros törvényhatósági közönsége tőlünk várja és jogosan, ügyeinek igazságos és törvényes elintézését. Egyesült erővel törekedjünk a hozzánk fűzött reményeknek és várakozásoknak megfelelni, mert csak így remélhetjük a közönség tiszteletét és elismerését kiérdemelni.

Azt óhajtom és azt várom önöktől, hogy a törvényhatósági közönségnek belém helyezett bizalmának ne csak megfeleljünk. hanem a közönségnek azt a meggyőződését biztosítsuk, hogy érezzék és átlássák, hogy minden igyekezetünk oda irányul, hogy a működésünkhez kötött várakozásoknak megfeleljünk.

Bennem nem a szigorú főnököt, az igaz jó barátot tekintsek, kinek leghőbb vágya az, hogy a tisztikar eddig kivívott jó hírnevét megőrizzük. Köszönöm még egyszer szíves üdvözlőket, és szolgáljanak arra, hogy Arad város közönsége készséggel ismerje el e város tisztviselőinek szorgalmát, és lelkes igyekezetét.

Adja az Isten, hogy úgy legyen!

A beszéd elhangzása után a tisztviselők éljenzése közben a polgármester egyenkint kezét fogott a hivatalnokokkal.

A délelőtti folyamán még egy küldöttséget fogadott a polgármester. A hivataloslagk testületileg tisztelegtek Institoris Kálmánnál, legöregebb társuk Gál Márton vezetése alatt.

Kártérítés

egy elmaradt színelőadásért.

(Város és szinigazgató pöre.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljótól. —

Arad, december 12.

Még a múlt szezon végén, március hó 9-én este történt, hogy Nagyváradon a *Szigligeti-színház* fényes csillárjai az előadás megkezdése előtt kialudtak. Kialudtak visszavonhatatlanul s aznap este nem volt előadás a színházban, a *Büvös vadász* második előadása lemaradt. A közönség bosszankodott, — Somogyi Károly pedig 1200 koronát írt a veszteségek rovátába.

Nagyváradon a szinigazgató még eddig nem kap szubvenciót egy árva krajcárt sem s éppen azért úgy gondolkozott Somogyi direktor, hogy azt a kárt, amit a saját hibáján kívül szenvedett, ha egyéb indokból nem is, de méltányosságából megtéríteti. Azonban a direktor csalatkozott reményében, mert a városi tanács me-rever elzárkózott a kérelem elől s a szerződésre hivatkozva minden kártérítést megtagadott.

Somogy Károly felebbezett. Előbb a közgyűléshez, azután mikor ez is elutasító határozatot hozott, — a belügyminiszterhez. A miniszter most válaszolt a felebbezésre. A válasz a szinigazgató felebbezésére *elutasító* — kegyesen megengedi azonban, hogy bírói úton érvényesítse jogát; más szóval, ha úgy tetszik, — *pereljen*.

A miniszter leirata, mely indokul semmit sem hoz fel ugyan, de azért döntőleg ítél — szóról-szóra következőleg hangzik:

Nagyvárad közönségének! Folyó évi szeptember hó 12-én tartott bizottsági közgyűlésén hozott határozatát, melylyel jóváhagyatott a város tanácsának azon határozata, mely szerint *Somogyi Károly* szinigazgató azon kérelmével, hogy a március hó 9-én a színházi villamos világítás hiánya miatt elmaradt előadásából származott kárának megfelelő 1200 koronával kártalaníttassassék — elutasítottát — nevezett szinigazgató részéről közbevetett felebbezés folytán

felülvizsgálat alá vevén, azt a *felebbezés elutasítása mellett* indokainál fogva *jóváhatgatom*; — fennmaradván nevezett szinigazgatónak a joga, hogy a kártérítési követelését bírói úton érvényesítse.

Miről a város közönségét a esatolványok visszazárása mellett értesitem. Budapest, 1901 dec. 4. A miniszter meghagyásából *Faschó-Moys* Sándor miniszteri tanácsos.

Somogyi most valószínűleg pert akaszt a város nyakába s bizonyosnak látszik, hogy bírói úton meg is nyeri majd a követelését.

EGYESÜLETI ELET.

(*) A békésmegyei szanatórium és Arad. A békésmegyei tudóvesz-bizottság egy átiratában arra kérte Arad törvényhatóságát, hogy lépjen be a Békésmegyében létesülő Szanatórium-egyesületbe. A mai közgyűlés nem teljesítette a szomszédmege kérelmet, azzal indokolván ezt, hogy Aradon is létesülőben van a Szanatórium-egyesület s így elsősorban ezt kell támogatnia.

(*) A Függetlenségi kör holnap, 13-án este 8 órakor a „Jópasztor“-ban gyűlést tart. *Huzó István*, alelnök.

(*) Az aradi Chewra Kadischa egyesület december hó 15-én rendkívüli közgyűlést tart délelőtti 11 órakor az izr. hitközség tanácstermében. A közgyűlés tárgya: 1. A Chewra Kadischa alapszabályainak módosítása iránti intézkedés.

A törvényhatóság kritikája az aradi színházról.

(Zilahai szubvenciója és Leszkay társulata.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljótól. —

Arad, december 12.

Soha szinigazgató olyan rossz impressziókkal nem távozott működése színhelyéről, mint *Leszkay* fog innen Aradról távozni. És ezek az impressziók mindkét részről nagyon rosszak lesznek. A közönség részéről éppugy, mint a szinigazgató részéről.

Az aradi publikum, már régóta, betelt a *Leszkay* Hókóm-színházával, *Leszkay* pedig ma délután kapott Arad város törvényhatóságának közgyűlésétől egy kis revancót.

Arad város törvényhatósága ma délután olyan kritikát gyakorolt *Leszkay* aradi vállalkozása fölött, a milyenre még eddig nem volt precedens.

Azok a bizottsági tagok, akik a színházzal való elégtelenségüknek kifejezést adtak, nagy hatást értek. Amikor a mostani társulat rettentő elhanyagoltsága és hiányossága miatt panaszkodtak, a közgyűlés egy szívvel-lélekkel helyeslő zugásba tört ki.

— Kivetni való!

— Hallatlan rossz!

— Tűrhetetlen állapotok!

Ilyen kifejezések hallatszottak s ezek a rosszálló kifejezések a közhangulatból fakadtak.

Leszkay nem kellemes emlékekkel megy el innen. De, kérdjük, érdemel-e mást? Ha *Leszkay* az aradi színházról nem csinál pénzügyi vállalatot, ha legalább elfogadható társulatot hoz a jobb előadásokhoz szokott aradi közönségnek, akkor bizonyára nem kapja meg a mai utilaput.

Konstatálhatjuk, hogy soha színházi dologban ilyen egyforma állásponton Arad törvényhatósága nem volt, mint ebben a kérdésben.

Ez a kérdés pedig úgy vetődött föl a közgyűlésen, hogy szóba került az a szubvenció, a melyet *Zilahai Gyula* kapott a minisztertől.

A szubvenció ügyében eleinte némi tévedésben voltak a városatyák, mert azt akarták, hogy a 8000 korona a *szinügyi bizottság* kezén keresztül jusson *Zilahi*hoz. Pedig ehhez a szubvencióhoz a *szinügyi bizottság*nak semmi köze,

mert ez mintegy privát adománya a miniszternek, melyet saját jóvoltából ad a direktornak.

Institoris Kálmán világosította fel a közgyűlést, s ha nem tette volna, egy párás vita fejlődött volna ki. Végül is megállapodtak abban, hogy felírnak a miniszterhez, hogy adjon ezentul 20.000 korona szubvenciót.

A közgyűlés eme részéről tudósítónk a következőkben számol be:

Varjassy Lajos tanácsnok felolvasta a tanács előterjesztését a szubvenció ügyében. Azt indítványozza, hogy *ne engedjék el* *Zilahinak* a nyári színház bérét, mert ez a bér-elengedés majdnem egy százalékkal emelné a pótadót. De írjon fel a közgyűlés a miniszterhez, hogy 1903-tól kezdve emelje föl a szubvenciót évi 20.000 koronára.

Müller Károly szívesen hozzájárul ehhez, sőt azt is sürgeti, hogy Aradváros is támogassa a magáéból a színházat. A *mostani társulata* azonban két garast nem adna. Ha a társulat megfelel, akkor szívesen ad segílyt, *de a mi-
kor, mint az idej társulatnál teszik, cigánykereket vetnek a színpadon, nem ad egy krajcárt sem.*

Általános helyeslés kísérte *Müller Károly* szavait.

A következő szónok *Nemes Zsiga dr.* volt. Beszédének bevezetésével nagy derűtséget keltett.

— Nem akarom ugyanazokat a kemény szavakat használni, mint *Müller Károly*, csak azt mondom, hogy ez a társulat elég *gyalázatos*, — mondta helyeslő derűtség mellett.

Azután a szinügyi bizottságot teszi felelőssé, hogy nem felel meg ellenőrző kötelezettségének. A szubvenciót úgy szeretné, ha azt a szinügyi bizottság adná az igazgatónak.

Urbán főispán határozatképpen kimondja, hogy a város semminemű anyagi áldozatba bele nem megy, miután a színház támogatásában a legszélső határig elment.

Nemess Zsi dr. csak azt akarja, hogy a szinügyi-bizottság kezein keresztül jusson a pénz az igazgatóhoz.

Institoris Kálmán polgármester úgy látja, hogy a közgyűlés a szubvenció természetét illetőleg tévedésben van. Ezt a segílyt a vidéki igazgatók egyenesen a kormánytól kapják bizonyos feltételek mellett, a mely feltételeket ő nem ismeri. Hogy a mostani társulat nagyon gyöngye és hiányos, az köztudomású. *Ennél gyöngébb társulat már évek hosszú sora óta nem volt Aradon.* A szinügyi bizottság örömmel *ruházta át Zilahira a szerződést már virágvasárnapról kezdődőleg, mert különben tán ez a társulat maradt volna itt még a nyáron is.* Feltételezi, hogy *Zilahai* olyan társulatot fog hozni, a mely *végképen elfelejteti a mostanit.*

Ezután elfogadták a tanács indítványát, hogy megkérlik a minisztert a szubvenció föl-emelése végett.

Az az általános tetszés, a melylyel a közgyűlés a színház elleni kifakadásokat kísérte, kifejezője annak a szomorú és fűres ábrázatnak, a melyet az aradi színház esténként mutat.

HIREK.

A szepesszombati mandátum.

— Elhalasztott tárgyalás. —

Arad, december 12.

A kir. Kuria II. választási tanácsa ma, *Vaurik Béla* elnöklete alatt, *Kellemen Mór* előadásában, *Noss Gyula dr.* a szepes-szombati kerületben 1901. október hó 2-án megválasztott orsz. képviselő mandátuma ellen beadott petíciót tárgyalta.

Noss Gyulát 24 szavazattöbbséggel választották meg a szintén szabadelpárti *Kullmann*

János képviselőjelölt ellenében, kinek választói nevében *Poli.zer* Jakab dr. és társai poprádi lakosok, *etetés, itatás, vesztegetés, megfélemlítés* miatt kérvényezik a mandatum megsemmisítését.

Választás-védökként *Darvas Fülöp* dr. budapesti és *Rottenberg Marton* dr. iglói ügyvédek jelentek meg, míg a kérvényezőket *Hitsch Károly* dr. poprádi ügyvéd képviselte.

Elnök a tárgyalás megnyitása után, kijelenti, hogy a Nosz Gyula mandátuma ellen beadott petíció kerül tárgyalásra.

Erre *Rottenberg* dr. *ellenkérvényt* jelentett be, amelyet a tanács átvizsgálván, azt alakilag kifogástalannak találta.

A kérvényezők képviselője, tekintettel az ellenkérvény óriási anyagára, amelyet rövid idő alatt áttanulmányozni nem képes, *halasztást* kért.

A Kuria, tekintettel a méltányos kérelemre, a tárgyalás folytatását holnap, péntek délelőtt 10 órára halasztotta el.

— **A német császárné Abbáziában.** Egy ízben már megcáfolták azt a hírt, hogy a német császárné Abbáziába készülődik. Egy berlini távirat most azt jelenti, hogy a császárné orvosai tanácsára mégis el megy Abbáziába. Az utazás ideje január 12-ike.

— **Király és erdész.** Egy sok évig szolgált, most már nyugdíjazott ischli erdész, aki a királyt az ottani udvari vadászatokon évenként kísérni és kiszolgálni szokta, egészen vigasztalan volt, mert a lefolyt nyáron a király egy kikocsizása alkalmával nem viszonzta az ő tiszteletteljes köszöntését. A gondolat nem engedte nyugodni, hogy talán már elvesztette a király jóindulatát, mely neki ho szu idő óta volt fő öröme. Bánatát több barátjának elmondta: ez végre a királyhoz is eljutott. Ki irhatja le az erdész meglepetését és örömet, midőn néhány nap előtt a király kabinetirodájából egy, gróf *Paar* főhadsegéd által szerkesztett iratot kapott, — a következő tartalommal:

„Ő felsége biztosítja hü erdészét szakadatlan, különös kegyéről. Ő felsége a vadászatnál tett sok hü szolgálatot illőleg meg tudja becsülni s az erdészt ama találkozásokkor bizonyára nem látta, mert különben ő felsége kétségkívül ugyanoly előzékeny módon üdvözölte volna, mint máskor.“

— **Főgondnok-választás.** A *nagykőrösi* év. reform. egyháztanács — mint nekünk írják — nyolc szavazatát tegnap a dunamelléki év. reform. egyházkerület főgondnokául *Hegedüs Sándor* kereskedelemügyi miniszterre adta.

— **Kinevezések a belügyminiszteriumban.** A király a belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére dr. *Kovács Gyula* osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkár, osztálytanácsossá kinevezte és dr. *Gárdonyi Zsigmond*, valamint *Zeley Lajos* miniszteri titkároknak az osztálytanácsosi címet és jelleget díjmentesen, *Malczovich László* miniszteri segédtitkárnak pedig a miniszteri tit. ári címet adományozta.

— **Mótoros vasut Arad és Szeged közt.** Gyuláról jelentik: Az Alföldi Első Gazdasági Vasut Részvénytársaság legközelebb hozzáfog a Csabától Vésztőig való vasutépítéshez, miután Békés városa, mely legutoljára szavazta meg a hozzájárulást, e célra 60,000 koronát megajánlott. *Wenckheim Frigyes* gróf 240,00, *Csaba* község 100,000, a csabai érdekeltség 80,000, *Vésztő* község 30,000 koronával járul az új vasúthoz. Üzeme mótoros lesz s a községekben, mint közuti vasut fog személyszállítást eszközölni. Mibelyt az új vasutat kipróbálták, az arad—csanádi vasut a személyforgalom lebonyolítására Arad—Szeged között öt percenként mótoros kocsikat fog indítani. Az Első Gazdasági Vasut Részvénytársaság ugyan-

csak mótoros rendszerre óhajtja megépíteni a *Lőr*—*vásárhely*—*nagyszentmiklósi* vasutat, melynek becsült költsége már jó egy évtizede van napirenden és realizálása még mindig vajudik.

— **Az új városatyák igazolása.** A múlt hónapban tartott törvényhatósági választások során bekerült új városatyák igazolása tárgyában a mai közgyűlésen adta be jelentését az igazoló választmány. A közgyűlés jóváhagyta a választmány jelentését s az a törvényhatósági bizottság új tagjait *végleg igazoltaknak* mondta ki.

— **Jelölés az aradi román esperességre.** Az aradi görög keleti román egyházközség szinodusa ma tartotta meg a *Boksán Mózes* távozásával megürült aradi esperességre a kandidációt. A szinodus *első* helyre *Stefanuc* János aradi plébánost 27 szavazattal, *második* helyre 22 szavazattal *Beles Vazul*, m. radnai esperest, *harmadik* helyen pedig 7 szavazattal *Petrán* János tanárt jelölte. A kandidáció következtében a választáson, melyet a *konzisztórium* fog meg-ejteni, csak ez a három jelölt vehet részt.

— **Követ mint karikatura rajzoló.** Berliben évenként megjelenik az ugynevezett „*Hohenzollern évkönyv*“, a mely az uralkodó családdal foglalkozik s előkelő férfiak írják. Az idei könyvben herceg *Eulenburg* követ több érdekes karikatúrát rajzolt a királyról és a királyi család tagjairól.

— **Az Andrassy-tér és a templom-utca szabályozása.** Aradváros törvényhatóságának mai közgyűlésén tárgyalták *Csák Cirjék* dr. miniorita rendfőnöknek azt az indítványát, hogy az Andrassy-teret és a Templom utcát akként szabályozzák, hogy az utca 13 és fél méter szélességű legyen és az új templomnak két méternyi kiszögellése lehessen. A közgyűlés, tekintettel arra, hogy a forgalmat ez a szabályozás nem fogja akadályozni, elfogadta ezt az indítványt.

— **Anti-automobil liga.** A franciák végre megunták, hogy a rohanó gépkocsi annyi emberéletet pusztítson el. Párisban tehát egy *anti-automobil ligát* alakítottak, melynek ma már ezerkét száz tagja van. Az egyesület vár addig, míg legalább ötezer tagja lesz és akkor kezd meg működését. A ligának az a terve, hogy az egyesület tagjaink szegekkel ellátott golyókat fog adni, hogy ezeket az utcákon, hol automobilmek járnak, elszórják. A szeges golyók majd kilyukasztják a gumikerekeket és így lehetetlenné lesz téve a gépkocsizás. Ez a terv arra mindenestre jó, hogy a gépkocsikat a megállapított menetsebesség betartására kényszerítse és így talán jövőben kevesebb embert fognak elgázolni a pöffögő gépkocsik. Az egyesület azonban egyről mindenestre elfeledkezik és ez az, hogy a gépkocsi tulajdonosai kártérítési pert is indíthatnak a szoktalan célt szolgáló liga ellen.

— **A munkanélküliek mozgalma.** Néhány nap óta a képviselőház környékét igen sok munkanélküli munkás lepte el. A csoportosulásokat a rendőrség megakadályozta ugyan, de a nagy tömeget csak nehezen tudták szétoszlatni és a sok tüntetésükkel még a forgalmat is megakadályozták. Ma már teljesen csendes volt a képviselőház környéke. Valószínűleg a hideg miatt hagyták abba a tüntetést. Különben a rendőrség elővigyázatból a *Sándor* utca 15. szám alatti házába több lovas és gyalogos rendőrt helyezett el szükség esetére. Ott volt *Szirmay* Andor kerületi kapitány is *Laky* Imre felügyelővel.

— **Mérnökválasztás.** Az alsó-fehér-kőrös ármentesítő társulat igazgató-választmánya hét-főn ülést tartott, melyen a társulati szakaszmérnöki állást töltötte be választás útján. Az állásra tizen pályáztak és pedig: *Barta* Alajos, *Winkelhoffer* Antal, *Klement* Béla, *Roheim* Al-

fréd, *Kaszap* Győző, *Králik* Pál gyomai mérnök, *Gábor* József társulati segédmérnök, *Bacsó* Andor, *Vogel* József és *Künzel* Ernő aradi kir. kulturmérnök. A pályázók közül csak *Králik* Pál és *Künzel* Ernőnek volt pártja s titkos szavazás útján *Králik* Pál 3, *Künzel* Ernő 4 szavazatot kapott.

— **Földrengés.** *Szatmárról* jelentik, hogy ott ma déli 12 órakor kelet-nyugati irányu földrengés volt, mely károkat is okozott.

— **Ujabb fegyelmi ügyek Torontálba.** Tegnap előtt irtuk meg, hogy Torontál vármegye alispánja felfüggesztette állásától *Szavits* Gerő antalfalvi főszolgabíró és már most ismét hírt kaptunk egy újabb eseményről. *Dellimanic* Lajos dr. alispán, fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot indított *Jablonszky* Miklós *pancsovai* főszolgabíró ellen, *Jankovits* Szilárd révaufalusi jegyző. ellen pedig elrendelte a fegyelmi eljárást.

— **Választási bolondgomba** Stuttgartban tegnap tartották a közsegi képviselő testületi tagok választását. A választáson *Chamberlain* és *Cecil Rhodes* egy-egy szavazatot kaptak. Ez is jó vicc.

— **Pékmunkások zavargása.** Budapestről telefonálják, hogy ma este 7 órakor a pékmunkások mintegy 1400-an gyűlést tartottak egy vig-utcai vendéglőben. A gyűlés napirendjére a vasárnapi munkaszünet és a munkaközvetítő intézet működése volt kitűzve. A tanácskozás csendes, nyugodt hangulatban folyt le, de gyűlés után a munkások a pékszövetkezet munkaközvetítő intézetének *Barcsay*-utcai helyisége elé vonultak, ahol zajos tüntetéshez fogtak.

— **Le a vasárnapi munkával!**

— **Le a parlamenttel!**

Ezután mintegy százan behatoltak az intézet helyiségeibe összetörték a butorokat, ablakokat, széjjeltépték az üzleti könyveket s a munkakönyveket elkobozták. A rendőrség közzeledésére a tüntető csapat megfutamodott, de néhányat közülök letartóztattak.

— **A jogászönkéntesek katonai feléve.** A katonákul besorozott joghallgatóknak tudvalevőleg megvan az a kedvezményük, hogy az önkéntesi évet beszámítják a jogi tanulmányaikba s egy félévvel hamarabb kapják az abszolutoriumot. Ezzel a kedvezményvel azonban visszaéltek olyanok is, akiket az önkéntesi év elején valam- foglalkozás miatt fölmentettek a további szolgálat alól, de a katonai ajánlati lapjuk alapján szintén kérték és megkapták félévvel hamarabb az abszolutoriumot. A kultuszminiszter ennek megállítására most egy elvi jelentőségű határozatában kimondotta, hogy az ajánlati lap alapján ezután csakis azoknak a félévét fogja elengedni, akik az önkéntességet még nem szolgálták le, a kiszolgált önkéntesek pedig csak katonai igazoló könyvük, vagy kinevezésük alapján nyerhetik az utolsó félév elengedését.

— **Kardpárbaj.** *Kecskeméten* — mint levelezőnk jelenti, — tegnap délután véres kardpárbaj folyt le. Az egyik félnek teljesen levágták a jobb fülét. Az érdekes eset részletei a következők: Két testi-lelki jóbarát, *Nyiri* Béla és *Domján* Gyula joghallgatók kártya-játék közben annyira összekülönböztek, hogy az ügyet csak párbajjal lehetett elintézni. A párbaj egyik odaváló nagy-vendéglő éttermében folyt le. Már az első összecsapásnál mindkét fél súlyosan megsebesült. *Domján* Gyula egy cselvágással *Nyiri* balkezét vágta át, de ugyan abban a pillanatban sujtott le *Nyiri* is, a ki *Domján*nak jobb fülét teljesen levágta, sőt arcából is tizen-négy centiméternyi húsdarabot kivágott. Az orvosok mindkét súlyosan sebesültet azonnal gyógykezelés alá vették. A két sebesült iránt általános a részvét, mert mind a kettő szorgalmas és törekvő fiatal ember.

— **Arad a katona-szabadságolás mellett.** *Jász-Nagy* Kun-Szolnok vármegye közönsége a hadseregben sorhadi szolgálatok harmadik évét

töltő hadköteleseknek, kik a mezőgazdasági munkaszabályhoz tartoznak évente június 15 től augusztus 10-ig való szabadságoztatása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát pártolás végett megküldte Aradnak is. A mai közgyűlés elhatározta, hogy hasonló szellemben is felir az országgyűléshez.

— **A központi választmány ujjaalakítása.** A város mai közgyűlésén részben kiegészítették, részben pedig újból választás alá vették a központi bizottság tagjait. *Institoris* Kálmán helyébe, aki polgármesterré választása által a választmánynak hivatalból lett tagja, *Vannay* Gyulát választották be s az egészen ujjaalakított, de változatlanul maradt bizottság tagjai most a következők: Bing Vilmos, Deutsch Bernát, Hász Sándor, Kristóry János, Mülek Lajos dr., Reicher Ferenc, Remetey F. Karoly, Simai István, Steinhardt Mór dr., Szalay Antal, Tedeschi Viktor, Vannay Gyula.

— **A kieli Jack.** Kielben esténként megújulnak az eddig még ismeretlen hasmetszőnek garzdálkodásai. Bűnös tüzelmeihez, úgy látszik, egészen különleges eszközt használ. Legutóbbi támadásainál áldozatait egy dőlésre négy helyen szurta meg. Ebből azt következtetik, hogy az eszköz négyszeres éllal van ellátva. Egy fiatal kereskedő e hó 8-án részesült ily támadásban s a szurások folytán jelentékeny sebeket szenvedett fülén és halántékán. Segélykiáltásai sikertelenek maradtak. A tettes ezuttal is elmenekült.

— **A városi munkágykör egyszerűsítése.** Müller Károly törvényhatósági bizottsági tag a városhoz javaslatot nyújtott be, amelyben a városi tisztviselők munka-ügykörének helyesebb beosztását és egyszerűsítését indítványozza. — Müller indítványának tanulmányozására a törvényhatóság egy bizottságot küldött ki, melyet a mai közgyűlésen egészítették ki. A bizottság új tagjai a polgármester, a főjegyző, a főügyész, a főkapitány, a főszámvevő és a főmérnök.

— **Barnumék Párisban.** Párisi lapokban olvassuk, hogy a *greatest show in the world* a szajnaparti metropolist sem kerülte el. Tizennégy nap óta nincs többé csupasz fal Párisban, valamennyi tele van aggattva a Barnum & Bailey féle cirkusz nálunk is jól ismert plakátjaival s nincs immár Párisban senki, aki nem tudná, hány száz állatja és hány ezer művésze, szolgálja és munkása a hatalmas truppenak produkál esténként „fölülmulhatatlan” csodát. Egy dologban azonban Páris lefőzte a körutazó világcsodát. Tudott Barnumék számára egy olyan cirkuszhelyiséget adni, amelyet nem tud megdönteni a *greatest show*. Es ez a vilákiállítás idejéből megmaradt „ünnepségek csarnoka”, amelyben 15.000 főnyi közönség fér el. Ennyit még egy estén sem tudott összehozni a Barnum. Az amerikanizmusnak is vannak határai.

— **Egy tisztí ügyész balesete.** Fővárosi tudósítónk telefonálja: *Sebők* Bela, Budapest tisztí ügyésze ma délután a szerviták temploma előtt hirtelen összeesett. Kórházba vitték, ahol konstataáltak, hogy agyszélhűdés érte. Sebők a halállal vívódik.

— **Gyilkos pincér.** Nagybecskerekéről megdöbbentő gyilkosság hírént jelentik. Tegnap délután fél három órakor *Doroszlóvácz* Sándor pincér szóváltás közben egy konyhakéssel szíven szurta *Urosevics* Milica korezmárosnét. A boldogtalan asszony szörnyet halt. Szívfacsaró látvány volt, a mint három árvája zokogva borult édes anyja véres holttestére. Az eset az egész városban nagy izgalmat okozott. A gyilkos önként jelentkezett a hatóságnál.

— **Akik nem akarnak férjhez menni.** Az amerikai *Haverlyban* különös klub alakult most: a házasság ellenségeinek klubja. Olyan leányok alakították, akik nem akarnak férjhez menni. A klub alapszabályai szerint, amely tag férfiakkal kacérkodik, egy font csokoládét fizet büntetésül, a férfiakra való kacsinthatást két font csokoládéval büntetik,

aki pedig anynyira merészkedik, hogy megengedi magát egy férfitől csókoltatni, az száz fekete vonást kap. Megjegyzendő, hogy akinek neve mellett 200 fekete vonás van a listán, azt egyszerűen kidobják a klubból. A férjhez menő tagot, aki hűtelen lett fogadásához, természetesen ünnepiesen kizárják az egyesületből s ráadásul még bankettet is tartozik adni az egész klubnak. Van ennek a klubnak egy félelmetes ellensége, mely a különös intézmény: egyre fenyegeti a megsemmisüléssel. Ez a félelmetes ellenség: a szerelem.

— **Uj háztulajdonosok.** A mai közgyűlés Karapáncs György, Kohn Ignác, Scheer János, Bakó János, Hargitán Vazul, Kovács Mihály, Schneider Ferenc, Csáhi László, Szerb Antal, Heim János, Domján József, Goldschmidt Mihály és Kohn Áron által emelt új épületek községi adómentességét a szabályrendeletileg előírt időre megadta.

— **A tévedés áldozata.** Budapesten *Szentiványi* Jenőné, az ujjvilág-utca 6. szám alatt lakó bukkott nő az éjszaka tévedésből két morphiumport vett be. A mentők súlyos mérgezési tünetek között találták. Ellenszert adtak neki, s miután nem akart kórházba menni, a lakásán hagyták.

— **Megölte az urát egy ruháért.** Szt.-Pétervárott *Klimbail* Rifka előkelő kereskedő neje egy konyhakéssel agyonszurta férjét, mert ez nem akart neki ruhát rendelni. A gyilkos nő tette után elájult s azóta betegen fekszik.

— **Eletjáradékfizetésre ítélt gyilkos.** Bécsi tudósítónk jelenti: Érdekes ítéletről ad hírt egy strassburgi távirat. A *zaberni* országos törvényszék polgári büntetőtanácsa *Dittenkron* kapitányt, aki egy *Pozzi* nevű olasz munkást megölt, arra ítélte, hogy egyenként százhusz márká évi életjáradékot fizessen *Pozzi* anyjának és nagytatyjának életük fogytáig. Ez az ítéletfrappáns ellentéte a haditörvényszék ítéletének, amely a kapitányt fölmentette.

— **A fogház tetején.** Londonban az egyik fogházból kiszabadult egy rab s felmászott a fogház tetejére, honnan semmiféle módon nem bírtak lehozni. Két napja volt már ott élen szomjan. Végre a fogházigazgató egy *roostbeefet* készített s azt az udvarról mutogatta a rabnak. Ez hatott s a rab pár perc múlva lejött, mert az éhséget — mint mondta — nem állta ki tovább.

— **Gyűjtés a Kossuth-szoborra.** A Kossuth Lajos-asztaltársaság a következő adományokat, amelyek az Aradon felállítandó Kossuth-szobor céljaira fojtyak be, nyugtázza:

Fekete Sándor 4 kor., Nagy Sándor dr., Steiner Ferencz, Keppich Jakab dr., Wagner József, Moskovitz Jakab ki-ki 3 kor. 31 fillér, Abelesz Miksa, Bauer Ferencz, Roth Márton, Gruner Gyula, Vannay János dr., Dondor Miklós, Jolso Vicsó 2—2 kor., Zankó József 1 kor., Lúbek H. 41 fillér.

Aradváros Tanestülete a 67. sz. gy. ivén. Bevételezve 1901. okt. 7. 674. pénztári napószám alatt. Millig Jozaef 10 kor., Simon Karolin 2 kor., Kovács Vince 2 kor., Szathmary István 2 kor., Pataky Sándor 2 kor., Eliás Jakab 2 kor., Bonts Aurel, Steinitzer Jenni, Drescher Gizella, Tanfy Mária, Boros Justine, Decsy Gézané, Benedek Etelka, Marinkovics Maria, Ditrichstein Julia, Marinkovics, Hanthó Ilona, Gyurkovics Mária, Hofbauer Olga, Grossné, Fischerne, Ursits Darinka, Haller Józsa, Preisinger, Záray Ödön, Bokor Alajos, Csik János, Cziráky, Fülöp Endre, Pareán János, Mauró Mihály, Szilágyi György, Almási Pál, Máday Matyás, Matusek, Fischer Antal, Wagner Agoston, Preisinger Béla, Berecz Károly, Ferch Ödön, Marinkovics István, Kresz Károly, Geller János, Kőműves Józsefné, Kőműves József, Riegerne, Jansky Piroksa, Kelecsényi Etelka, Czeiler Gizella, Molitorisz Vilma, Ajtay Erzsi, Keresztes Arzen és neje, Weber József, Tóth Béla, Gregus István, Tabakovics Mariska, Schleifer Antalné, Czobor Ottó, Pataky Sándor, Vagács Agoston, Szóke Antal, Söfalvi György, Schleifer Antal, Rubenescu Augusta, Neidenbach, Nagy János, Korom József, Weber Agoston, Kovács Ferenc 1—1 koronát.

— **Árverés a vasutnál.** A vasuti üzlet szabályzat 70. § a, értelmében elárúsítandó kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok u. m. vetőgép, ágyrészek, ruhanemű, cirok, festőlétra, gesztenye, likőr, egy kocsirakomány bükkfarud, stb. nyil-

vános elárverezése Arad állomáson *december hó 17-én* délelőtt 9 órakor tartatik meg.

— **Uj fényképkirakat** A Fótéren most rendezte be *Honisch* L. István udvari fényképész fényképkirakatát. Az izlésesen berendezett kirakatnak, melyben *Honisch* fényképész sikerült fényképfőlvételei láthatók, állandóan nagy néző közönsége van.

— **Torlódások elkerülése** végett figyelmeztetjük a listelt közönséget, hogy szándékolt be vásárlásait *Porter* Vilmos Nagy Aruházában, a Szabadságtéren, mielőbb megtegye, mivel később, közvetlenül az ünnepek előtt, a forgalom igen nagy méretet ölt. Es már azért is ajánlatos a be vásárlást mihamarabb megtenni, mivel husz koronás be vásárlásnál a cég teljesen ingyen ad bármely fénykép után egy 65 centiméter magasságu életnagyságu platin-brom fényképet. Egy ilyen művészes kép remek meglepetes s bizonyára teljes az öröm, ha az karácsonyra elkészül.

— **A helybeli és vidéki vevő-közönség** becses figyelmébe ajánljuk a szolid ismert *Nadler* Lajos női- és férfi divat üzletét, hol a karácsonyi idényre külön osztály rendeztetett be, leszállított árakkal, hol minden alkalmas ajándék-cikkek kaphatók, úgy mint: egy ruha disszel, már 108 krajcártól, egy tucat zsebkendő 65 krajcártól, egy köntény már 21 krajcártól stb. minden más cikkekben is, valamint maradék eladás.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Lucza-napja.

— A Lucza-napi babonák. —

Arad, december 12.

Ma már mindenkit megmosolygunk, kigunyolunk, aki a babonaságnak hitelt ad; azért mégis nemcsak a pórnépnél, de a műveltebb osztálynál is — félig komolyan, félig tréfásan — hitelt adnak egyes babonaságoknak, ha másképp nem, hát titokban.

Semmi sincs talán oly nagy hatással az emberre, mint a bevett babona-hit, melytől némelyek a józan ész legmeggyőzőbb érvei dacára sem tudnak megszabadulni.

A gyermekkortól kezdve sürün hallott s kigunyolt babonák még a felnőtt-korban is kísértik az embert.

A babonának számtalan neve van, melyek közül a legtöbb bizonyos naphoz van kötve. Az Andrács-napi babonák épp oly ismertek, mint a Luca-napiak.

December hó 18-ika (babonás szám!) — Luca napja — a babonások naptárában bizonyval vörös betűkkel diszeleg.

E nap legérdekesebb babonája a *Luca-sekke* melynek egyik mellékes nevezetessége az, hogy lassan készül. Ugyanis Luca napjától egész karácsony napját megelőző éjjelig kell azt készíteni, naponként egy-egy részt dolgozván ki hozzá. De fő érdeme e szeknek az, hogy ha a gazdája a karácsonyi éjféli misén rául a templomban: a babonás lélek hite szerint — bizonyosan meglátja a jóvendőt.

Sok kíváncsi szép leány és tüzeszemű asszonynép raadná magát a Luca-szek építésére, ha nem éppen éjfélikor — a kísértetek órájában — kellene a ceremóniákon átesni. Sok már meg is adta ebbeli kíváncsiságának árát. A rettegetés és a képzelőtehetségnek a végtelékig való felizgatása nem egynek szerzett bajt és szerencsétlenséget.

Nem egynek zavarta meg már nyugalmát az a babona is, melyet *Luca-pogácsa* néven ismerünk. Ugyanis Luca napján pogácsát sütnék a kemencében és azon pogácsákba, melyeket az illetők maguknak választanak, ludtollat tűznek. Így kerül tollasan a pogácsa a sütőbe. Már most akinek a pogácsáján a toll elég, az még abban az évben meghal. Hány és hány rettegetve, halálfélelemben tölti el azt az évet,

Templomépítés folytán

jelenleg a Minorita-épületben lévő helyiségemből 1902-ik év tavaszán kiköltözöm, miért is

**férfi divat, diszmű,
gyermekjáték,
utazási-felszerelések
és pipere-árúimat
jutányosan árúsítom el.**

Ifj. Szojka János

a JOKEY-hoz, 1:36

Arad, Andrásy-tér 13. szám.

REGENY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Irta: **Theuriet André.** (70)

(Folytatás.)

Kint minden csendes. Vasárnap van, Miquette eltávozott hazulról. Unnapi béke uralkodik a városban; a hideg levegőben csak a vecsernyére hívó harang egyhangú, álmos hangja hallatszik. Etienne mindinkább álmodozásba kerül, szempillái félig becsukódnak, a harang hangja szenderbe ringatja. Egyszerre úgy rémlik előtte, mintha valaki a festőszoba ajtaján kopogtatná, melynek épen háttal áll a festmény. Félig felnyitja szemét s gyorsan megfordul. Nem a vászonra festett kép, hanem maga Teréz áll [előtte] testestől-lelkestől.

— Teréz!

Az őszinte piros ajkak szelid mosolyra nyílnak, a csillogó fekete szemek Etienne szemébe merülnek.

— Mikor tért vissza? kérdezte a fiatal leány fejkamszájából kibontakozva.

Etienne megzavarodik, minden bátorsága egyszerre elhagyja; hebeg valamit, s kitérőleg felel:

— Csak tegnap.

— Hazug! kiáltott Teréz ujjával megfenyegetve Etienne-t.

Etienne lehajtja fejét, s nem tud felelni.

— Már hat hete, hogy itt van, folytatá Teréz, miért nem jött La Joubardiére-be?

— Nem voltam a városban, felelt végre Etienne. Châtellierben festettem, ezt ni; — s megmutatta neki a „Falusi temetést.“

Desroches kisasszony figyelmesen szemléli a vásznat, ajkai összeszorulnak, szemöldökei összeráncolódnak, s azután bágyadt fény villamlék föl szemében.

— Ah, mormolá, itt egy alak hozzám hasonlít!

Egy kis szünet után így folytatá;

— Szép kép, bár tárgyra nagyon szomorú. . . Belátom, hogy sok idejét vette igénybe, de azért ön mégis csak nagyon bűnös, hogy nem adott hirt magáról. . . Nem ezt ígerte nekem elutazásakor!

— Teréz! — kiáltott Etienne, azért nem jöttem, mert nagyon fájdalmas dolgokat kellett volna mondanom, inkább levélben, akartam megírni. . . Ha tudná mi történt Saint-Clémentinben!

— Tudom. . . Célestin megírta.

— Hát mindent tud? ismétlé Etienne elpirulva s szemét lesütve.

— Tudom, hogy most ön ép oly szerencsétlen, mint én voltam. . . De nem látom át, hogy mind ennek dacára miért ne jöhetett volna, hogy meghallja feleletemet ajánlatára, mit a courtili mezőn tett nekem. . . Nem emlékszik már rá? . . . Egyszerű, jó falusi élet egymás oldala mellett. . .

— Ah, kiáltott Etienne zavartan s hirtelen megtörve a beállt csendet, nem tehetem, nem szabad többé tennem ez ajánlatot. . . Hi-

szen oly nyomorult, oly szegény vagyok. Egyedül akarok szenvedni.

— Nagyon büszke! . . . Lássá, én nem vagyok oly büszke, mivel nem jött hozzánk, én jöttem önhöz megmondani, hogy ajánlatát elfogadom, mert tudom, hogy szeret s mert. . .

— Teréz! . . . Etienne felé ment, s megfogá két kezét. . .

— Mert szeretem! mondá a fiatal leány s Etienne karjaiba veté magát.

Sokáig álltak így a nagy, néma festmény előtt egymást átkarolva. A házban minden csendes, minden nyugodni látszik, csak távolról hallatszik a harangok vecsernyére hívó lassu, elringató hangja.

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— December 12. —

Vass szálloda. Rokonetz József kereskedő Temesvár. — Moskovitz Pál utazó Bécs. — Alföldi Sándor utazó Budapest. — Körbl József kereskedő Budapest. — Herczog József kereskedő Bécs. — Feigl Bernát kereskedő Szeged. — Herczog kereskedő Pécs. — Pokorni Ferencz utazó Bécs. — Szarka István magánzó Trencsén. — Faik Ottó utazó Debrecen. — Takács Sándor utazó Budapest. — Klein Mór utazó Bécs. — Brül Vilmos utazó Bécs. — Mikuska I. vendéglős Torna. — Herfeld Gusztáv utazó Bécs. — Barbu Demeter plébános Pécska. — Kállai József utazó Bécs. — Liszauer N. utazó Budapest. — Báron Mór utazó Budapest. — Reichenfeld Adolf utazó Budapest.

Városi színház.

Bérlet 73. sz.

Páratlan.

Pénteken, 1901. évi december hó 13 án

A nevezetes kastély.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson és Berr de Turique. Fordította: Heltai Jenő.

SZEMÉLYEK:

Claude Barrois László Gy.	Marguerite . . . Menszáros M.
Baudoin . . . Palágyi L.	Genevive . . . Komlósy I.
Colombin . . . Mezei Péter.	Chloé . . . . . Bácsné.
Cabriac . . . Fenyéri Mór.	Justin . . . . . Réti István.
Ludovic . . . Giréth K.	Philibert . . . Nemes S.
Dufresnois . . . Bács Károly.	Augustine . . . Garail Iona.

Kezdete 7 órákor.

NYILTÉR.*

Arad vármegye és Arad szab. kir. város főispánja.
Érk. 1901. december 11: 558. V. K. B. szám.

2936—1901. K. szám.

Ő Felsége a király nevében!

A magyar királyi közigazgatási bíróság Nagy Lajos aradi lakos, vendéglősnek, Arad sz. kir. város törvényhatóságának legfőbb egyenes állami adót fizető bizottsági tagjainak 1902. évre érvényes névjegyzékébe való fölvétele ügyét, melyben Arad szab. kir. város állandó bíráló-választmánya 1901. évi október hó 21-ik napján 1. b. v. sz. a. határozott, Szabó Kálmán aradi lakos, vendéglős által beadott panasza folytán 1901. évi december hó 10. napján tartott nyilvános ülésben tárgyalás alá vevén, következőleg

Ítél:

A m. kir. közigazgatási bíróság a panaszt elutasítja.

Indokok:

Szabó Kálmán aradi vendéglős panaszbeli kérelme arra irányul, hogy Nagy Lajos ugyanottani vendéglős a szobán forgó névjegyzékből töröltessék, mert állítása szerint utóbbnevezett írni és olvasni nem tud, minélfogva az 1886. évi XXI. t.-c. 23. §-ának d) pontjában elősorolt feltétel hiányában a névjegyzékbe fölvehető nem volt.

Panaszos ezen állítása azonban a valóságnak nem felel meg. E bíróság előtt folytatott eljárás

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

során ugyanis panaszlott Nagy Lajos a Zimány Alajos budapesti kir. közjegyző elől fölvett okirattal beigazolta, hogy írni és olvasni tud; azért az állandó bíráló-választmány fentebb idézett határozata ellen beadott panaszt mint alaptalant el kellett utasítani.

A bíróság e határozat 3 példányát Arad szab. kir. város főispánjának, mint az állandó bíráló-választmány elnökének 1901. évi november hó 19. napján 4. b. v. sz. a. kelt jelentése mellékleteivel együtt megfelelő eljárás, illetőleg a panaszló, valamint panaszlott részére egy-egy példánynak az 1896. XXVI. t.-c. 138. §-a és a 21973—1896. M. E. számú végrehajtási rendelet 24. pontja szerint eszkielendő kézbesítése végett kiadja.

Kelt Budapesten, a m. kir. közigazgatási bíróságnak 1901. évi december hó 10. napján tartott üléséből.

Wekerle, s. k.
elnök.

(P. H.) **Dr. Vasdényei Géza**, s. k.
előadó.

Szabó Kálmán, az alávaló támadás intézője ellen, a megtorló törvényes intézkedéseket már megtettem.

Nagy Lajos.

BORHOZ LEGJOBB!!
KITÜNŐ ASZTALIVIZ
és
1895
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

ALAPITTATOTT 1850.

DITMAR R. Budapest

cs. és kir. udv. szállító

legújabb szerkezetű, szabadalmazott villamos szalon, ebédlő, kávéház és vendéglő

csillárai

Gebhart J. és Fia

cégnél

Aradon, Andrásy-tér 16.

kapcsolók.

Ugyanott nagyválaszték található: ebédlő, tea, kávé és mocca-készletekből. — Minden egyéb az üveg-, porcellán- és lámpa-szakmába vágó használati- és dísz-tárgyakból.

Legújabb!!

„Kayser“ zinn-edények.

Christofle ezüst evőeszközök.

Berndorf alpaca-árak.

Telefon-szám: 219.

437

Városi és megyei
telephon 150. sz.

István Czeiler

Városi és megyei
telephon 150. sz.

fa-árak gyára Aradon, Pöltenberg Ernő utca 7., 8., 9. sz.

I. Gőzfűrész áruk:

Deszkák, padlók és gerendák
tölgy, bükk, dió stb. kemény-
fa nemekből 5 mm. vastagságtól
feljebb.

**Méret szerinti megren-
deléseket is elfogadok.**

Mindenemű keményfa rönköket veszek.

II. Épület asztalosság:

Ajtók, ablakok, padozat
és **parkett** gyors és nagybani
gyártása.

Különlegesség saját gyárt-
mányu **gördülő ablak faredő-
nyökben** (rolók).

**Portallé és modern bolt-
berendezések gyára** stb.

III. Gépeken való fakidolgozások, u. m.:

Fűrészelés (gerenda, palló s
deszka vágások; valamint **kanya-
ritások** (schweifolás, decoupirozás)
gyalulás (egyengetés és vastagság-
ból) **hornyolás** (kelelés) **furás,**
vésés és csapolás olcsó árban
darab vagy munka-óra szerint szá-
mitva. 1173

Cserépszáritó keretek raktáron.

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség
ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknek

az

Kellemes ízű! Umbertó Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umbertó-bor China és vasat, a két leghatható-
sabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kel-
lően adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízé-
nél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyerme-
kek, valamint gyöngélkedők és lábadozók ne mulasszák
el egyszeri kísérlettel meggyőződni a k való gyógybor ha-
tásáról. — Az **Umberto** China-vasbor egyszersmind
gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágy-
gerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Grömmel értesitem, hogy Umbertó
china vasborra betegemnél, különösen ideggyengéknél, neurasthenia-
ban szenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápolyi Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül.

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

17160—1901.

Hirdetmény.

Tekintettel arra, hogy a pestis
Nápolyban megszűnt s hogy Nápoly
közegészségi viszonyai különben
is kedvezők a n. m. kereskedelem-
ügyi m. kir. miniszter ur a n. m.
pénz- és földművelésügyi m. kir.
miniszter urakkal továbbá bel-
ügyminiszter ur ó nagyméltóságá-
val egyetértően 119302—1901. szá-

mu magas körrendeletével hatályon
kívül helyezte a nápolyból és ki-
kötőjéből származó némely áru s
tárgy friss és nyers állati termények,
használt ruhaneműek, rongyok, bő-
rök, belek stb. behozatalának és
átvitelének tilalmazása ügyében
folyó évi október hó 3-án 66075
sz. a. kiadott rendeletét.

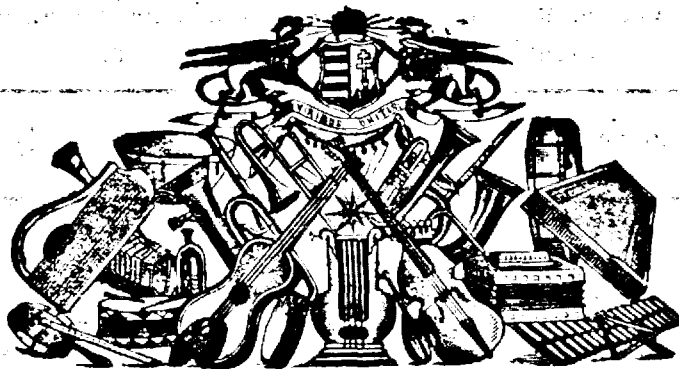
Arad, 1901. november hó 27-én.

Sarlott,
főkapitány.

STÖHR MÁTYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bögők, harmonikák, czitárak,
gitárok, flóták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű
hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy
választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bögöket veszek vagy
ujakra becserélek.

1879

Nagy választék fiu- és gyermek-ruhákban.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

Hazai angol és francia gyapjuszövetek
nagy raktára.

Mértékszerinti rendelések

férfi-szabó

Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám.

saját műhelyemben készíttetnek a legújabb divát
szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

Készlet állandóan mindenféle szőrme-árakban.

1145

Katonai, egyenruhák magyar díszruhák!

Mielőtt a
karácsonyi és
ujévi

Bevásárlásait

eszközölné,
olvassa el
figyelmesen az

ARADI KÖZLÖNY

 hirdetési
rovatát

Bellák Mór

1072. úri divat különlegességi raktár

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb.

Fehérneműek,

Cilinderek,

Sárczipők

Valódi Jäger alsó ruhák

Valódi Pichler kalapok

Keztyűk

Harisnyák

Angol kalapok

Zsebkendők

Vidéki rendelések

pontosan

eszközöltetnek.

Arad, Andrassy-tér 18. Legdivatosabb nyakkendők.

Legolcsóbb karácsonyi ajándékok bevásárlási forrása!

Állami telefon : 247.

Állami telefon : 247.

Hol?

HAJEK ANTAL

üveg- és porcellánkereskedő cégénél

ARADON, FORRAY-UTCZA (ÜVEG-UDVAR.)

Legnagyobb választéku

disztárgyak, úgy mint használati és háztar-
tási cikkekből,

melyek karácsonyi és ujévi meglepetésül igen alkalmasak.
Ezek megtekintésére a nagyérdemű közönség becses látogatását kéri a cég tulajdonosa. 1464

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek!

6062—1901. sz.

Világosi járás főszolgabírájától.

Árlejtési hirdetmény.

A Muszka-magyarádi viczinális ut folyó évi fentartási szükséglete czimén előirányzott munkálatokra nevezetesen:

1. 100 garmad magyarádi rostálatlan homok szállítására;
2. 400 folyóméter árkolás a 6-ik számú hidtől jobbra és balra s az árkolás által nyert földnek a szükséghez képest az utpátkára való feltöltésére;

3. 600 folyóméter árkolás a foldozásra;

zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtést hirdetek. Az említett munkálatok kikiáltási árát az utbizottság 356 koronában állapította meg.

Az árlejtés 1901. évi december hó 23-án d. u. 3 óra-kor Magyarád község székházánál fog megtartatni.

Az árlejtési szándékozók a kikiáltási ár 5%-át Magyarád község pénztárába befizetni s erről nyerendő nyugtát zárt ajánlataikhoz csatolni, illetőleg az árlejtés megkezdése előtt felmutatni tartoznak.

Az árlejtés egyéb feltételei a világosi járási főszolgabírói hivatalnál a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Világos, 1901. évi december hó 4-én.

1751

Páris Gábor,

főszolgabíró.

1901. KARÁCSONY! 1901.

KOSSAK JÓZSEF

császár és kir. udvari fényképész

ARADON, Templom-utca 2. szám.

Ajánlja mint legalkalmasabb karácsonyi ajándékot saját műintézetében készülő utolérhetetlen kivitelű

nagyításait

a legtisztább Platin-tónusban bármily elavult kép után, valamint mindennemű

szinezett képek

Aquarell, Pastel és olajfestékben. 1668

Művészileg összeállított családi Tabloutkat és csoportokat.

Állandó kiállítás az üzlet bejáratában.

Szíves karácsonyi megrendelések mielőbb kéretnek.

Alkalmi eladás!

A raktáron levő összes cikkek, ingek, gallérok, kalapok, harisnyák, keztyűk, nyakkendők, lábravalók, tricok, esernyők, napernyők, fűzők, zsebkendők, szőnyegek, pamutok, selyem és bélés áruk, bluzok, kalap és strucz tollak, virágok, pénztárczák, diszműtárgyak, gyermek kocsik, mindenféle czipők és még sok e szakmához tartozó cikkek

meglepő olcsó árban,
játékszerek és babák féláron
lesznek kiárusítva.

Ruzsonyi Endre

Férfi és női divatáru üzletében

Arad, Andrassy-tér, Hungária kávéház mellett.

Az üzlet esetleg egészben is átadandó.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ér-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bé-
lyeg melléklendő. Telefon értesítéseket
nem ad a kiadóhivatal.

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak
alkalmas
fényképek
KLAPOK ALAJOS
Arad, Minorita-palota (Templom-utca)
kaphatók. 1718

Párisi Bazáromban
karácsonyig
a maradékokat csomóságra
bámulatos olcsón árusítom.
ugymint: fehér himzéseket blouzoknak va-
lók, bortnikat, applikációkat, csipkéket és
szalagokat. Himzett divánpárnáknak valók,
és többféle karácsonyi ajándékoknak való
ozkikeket.
Tisztelettel kérem a n. é. közönséget
ezekről a kirakatomban meggyőződést
szerezni.
Mély tisztelettel
WERSCHITZ K.
1551 Salacz-utca 1.

Lázár Gyula
fűszer, csemege, bor, pezsgő, rum,
tea és cognac kereskedése és as-
ványvizek főraktára
Aradon, Andrássy-tér 19. szám,
(a Központi szálloda-épületben.)
Gyors és pontos kiszolgálás mel-
lett mindenkor friss és jó áruk a
legolcsóbb áron.
Készpénz-fizetésénél 2 százalékos
pénztári jutalék.
Karácsonyfadisz-cukorkák dus vá-
lasztékban! 1718
Telefon 344.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.
193780—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.
A kézbesíthetetlen és fölös szállít-
mányok a vasuti üzletszabályzat 70.
§-a értelmében nyilvános árverés után,
d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomá-
sok teherárú raktáraiban a követ-
kező napokon kerülnek eladásra, mely-
hez a t. közönség ezennel meghívatik.
állomáson f. é. december hó
Győr 16-án
Nagyvárad 16-án
Pápa 16-án
Szabadka 17-én
Szeged 17-én
Arad 17-én
Kolozsvár 18-án
Kecskemét 18-án
Debreczen 18-án
Zágráb 18-án
Bpest dpart 19-én
Miskolcz g. p. u. 19-én
Fiume 19-én
Bpest-Józsefváros 23-án
Pozsony 23-án
Kassa 23-án
Pécs 27-én
Sztmár-Németi 27-én
B.-Csaba 27-én
Bpest, ny. 30-án
Ujvidék 30-án
Eszék 30-án
Budapest, 1901. december hóban.
Az igazgatóság.

Mihájlovits Gyula
bádogos mester,
elvállal épület, díszműmunká-
kat és konyhaberendezéseket.
Üzlet: Templom-utca 4. 1641
Műhely: Batthyányi utca 21.

Telefon 438.
1000 és 1000
különböző ékszer tárgyak és órák érkeztek
a karácsonyi és ujévi ünnepekre
DEUTSCH IZIDOR
órák és ékszerészhez
Arad, Templom-utca, Minorita-palota.
Alkalmi bevasárlás folytán a legolcsóbb
eladás. — Arany, ezüst tárgyak és zálog-
jegyek a legmagasabb árrban megvételnek.
Egy tanuló felvétetik.

100 darab
legfinomabb
kiállítású
elefántesont, karton papíron-
nyomott
Névjegy
írott,
nyomott,
magnás,
vagy a
legújabb
modern
betűkkel
csinos dobozban
2 korona
Aradi nyomda
részv.-társaság
műintézetében
Arad-csanádi vasutak pa-
lotája.

KARÁCSONYRA!
Művelt emberek közt nincs elméssé és elegánsabb meglepetés, mint egy művészes
kivitelű, dívalos levelepapírral és Billellettel megöltött díszdoboz, melyből az idegyre bámu-
latra méltó szép példányok megjelentek. 2 koronától 16 koronáig és üzletben megtekinthetők.
Ezenkívül ajánlok
Karácsonyra festékszereket, festő
mintákat, rajzeszközöket,
emlékkönyveket, leve-
lező-lap albumokat, fény-
képező gépeket, kará-
csonyfa díszit, stb. stb.
Bloch H.
PAPIRKERESKEDÉSE, KÖNYVNYOMDAJA,
FÉNYKÉPÉSZETI CZIRKKEK RAKTÁRA.
ARAD.
Köz tudomásu,
hogy nálam készülnek a
legelegánsabb névjegyek
meghívók, köszönő és kö-
szöntő levelek és min-
den egyéb kisebb vagy
nagyobb nyomtatványok.
Igen ajánlatos, hogy a vásárlást és a nyomtatványok rendelését minél előbb eszközöljék,
mert eleinte a választék teljesebb és a kiszolgálás tökéletesebb. 1105
Méréselti árak. — Az üzlet egész napon át nyitva.
Városi és megyei telefon 126. sz.
Videki rendelések a leggodosabban teljesítenek. Levelezés magyarul, németül és románul.

Karácsonyra vegyen
legjobb minőségű
Singer-varrógépet
Kalmár József
1534 műszerésznél
32
forintért
Arad,
Salacz-utca 2.
Szakszerű
javító-műhely.
Villanycsengők és telefonberendezések.

433—1901. V. sz.
Árverési hirdetmény.
Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a ér-
telmében ezennel közhírré teszi,
hogy az aradi kir. törvényszék
1901. évi 10667. számú végzése
következtében Dr. Ispravnik Sze-
ver ügyvéd által képviselt Sere-
dán Elek javára, Sztán Petru ellen
1867 kor. 78 fill. s járulékaire-
jéig 1901. évi szeptember hó 17-én
foganatosított kielégítési végrehaj-
tás útján lefoglalt és 2182 koronára
becsült következő ingóságok, u. m.:
lovak, szarvasmarhák, szekerek,
takarmány, sertések, juhok, gabo-
na nyilvános árverésen eladatnak.
Mely árverésnek a bjenői kir.
járásbíró 1901-ik évi V. 435/2
számú végzése folytán 1867 kor.
78 fill. tőkekövetelés, ennek 1893.
évi január hó 23. napjától járó 5%
kamatai, 1/3% váltó díj és eddig
összesen 144 kor. 40 fillérben bi-
róilag már megállapított költségek
erejéig Szöllösön adós lakásán le-
endő eszközzésére 1901. évi deczem-
ber hó 16-ik napjának délelőtti 9
óraja határidőül kitézetik és ahhoz
a venni szándékozók oly megjegy-
zéssel hivatnak meg, hogy az érín-
tett ingóságok az 1881. évi LX.
t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében
készpénzfizetés mellett, a legtöb-
bet ígérőnek, szükség esetén becs-
áron alul is el fognak adatni.
Amenyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le- és felül-
foglaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a ér-
telmében ezek javára is elrendeltetik
Kelt Borosjenő, 1901. évi no-
vember hó 29. napján.
Nagy,
1743 kir. bírósági végrehajtó.

Pártoljuk a magyar ipart!
Nem kell Bécs!
Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy 16 év óta fenn-
álló saját műhelyemben készített:
óraszerevényeket, cimbalnok és egyéb
idevágó butorokat s galometrie
munkákat.
Minden darab magyar száрма-
zék s úgy magyar, mint angol,
renaissance, valódi rococo ó-né-
met, secession stylben készítettik.
Munkám minden darabjért külön
2 évi jótállást vállalok, mert cégem
törvényszékiileg be van jegyezve.
Gyártmányaim kiválósága és izlé-
semről meggyőződést szerezhet
bárki Deutsch Izidor Templom-
utcai (Minorita palota) óra és
ékszerüzletében. A n. é. közönség
pártfogásáért esedezik.
1701 **Petróczky L.**
Arad, Háltér 10.

Borszivattyuk
3 évi jótállással.
Bortömlők
gyári áron
Hönig Frigyes
Arad,
Rákóczi-utca 28. sz.
Ugyanott 1446
tüzi fecskendők
és kutak.

682—1901. g. sz.
Árlejtési hirdetmény.
Arad sz. kir. város gazdasági
széke az 1902. évben szükséges
üvegező munkák elvállalása iránt
folyó év december hó 23-án d. e.
10 órakor árlejtést tart.
Kikiáltási-ár: 1□ méter vörös je-
gyű üvegért 2 korona 50 fillér.
Bánatpénzül leteendő 40 kor.
készpénzben vagy elfogadható ér-
tékpapírokkal.
Az árlejtésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal
Az írásbeli ajánlatok lezártan
a szóbeli árlejtés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vé-
tetnek figyelembe, ha azokhoz a
bánatpénz mellékelve van, s ha az
ajánlatot tevő kijelenti, hogy az ár-
lejtési feltételeket ismeri és elfo-
gadja. Az ajánlat úgy a szóbeli,
valamint az írásbeli a kikiáltási ár
százalékaiban teendő.
Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg megtekinthetők.
Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1901. évi december hó
9-én tartott üléséből.
Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

4 frt 34 egy finom üveg-készlet, mely 41 darabból áll, és pedig: 12 vizes pohár, 12 boros pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg, 1 likör-üveg, 6 kompót-tányér, 1 kompót-tál, 1 csemege-állvány, összesen 41 db.

6 frt 45 egy hat személynek való ételkészlet leg-finomabbkarlsbadi porcellánból, festett és aranyozott díszítéssel, mely 26 darabból áll és pedig: 8 lapos-tányér, 6 leves-tányér, 6 csemege-tányér, 1 levestál fedéllel, 1 peccenyetál, 1 főzelektál, 1 salátatál, 1 tésztatál, 1 saucetál, 1 sauce-alja, 1 só-tartó, összesen 26 db.

3 frt 95 egy legfinomabb valódi karlsbadi virágos és aranyozott kávé vagy teakészlet, mely 15 darabból áll, és pedig: 1 kávé- vagy teakanna, 1 tejeskanna, 1 cukorkartó fűdéllal, 6 csésze, 6 tányér, összesen 15 db. Meg nem felelő tárgyak visszavételnek és a pénz visszaküldetik. Ládáért 80 kr. számítatik. Megrendelések utánvét mellett az utolsó vasúti állomás megjelölésével eszközöltetnek.

Szabó Albert

üveg, porcellán és lámpa raktára

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Télikabátok.

Az előrehaladott idény folytán a nagy választékban készletben lévő őszi és téli

férfi-, fiu- és gyermekruhák

leszállított áron alól lesznek kiárusítva

KASSOWITZ FÜLÖP ruha-üzletében

Andrássy-tér 9. sz.

Az üzleti berendezés és butorzat szintén eladó.

Utazóbundák.

Nagy karácsonyi szőnyeg vásár!!!

1 mtr. Jutta futó szőnyeg	13.— frt.	1 mtr. Imperial futó szőnyeg	2.20 frt.
1 „ Tapesztrie futó szőnyeg	1.35 „	1 „ Brüsseli futó szőnyeg	1.— „
1 „ Kidderminster szőnyeg	1.— „	1 ablak szövet függöny...	1.— „
1 „ Velvet futó szőnyeg	2.20 „	1 „ csipke függöny ...	1.80 „
1 „ Cocus futó szőnyeg 90		1 Axminster szőnyeg 3.00 mtr.	
ctm. széles	1.— „	hosszu... ..	23.— „
1 Brüssler szőnyeg 3.00 mtr		hosszu 9.50 frt.	

Deczember 16-án!!

az összes szőnyegmaradékok minden elfogadható áron eladatnak.

Deczember 16-án!

egy finom selyem atlasz paplan 6.80 frt.

Lópokrócok minden minőség és árban csak

Domán Sándornál

ARAD, Szabadság-tér 17.